

სს. ბითიეი ბანკი
ფინანსური ანგარიშგება

*2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს ინგლისურ ენაზე გამოყენებულ ორიგინალის თარგმანს

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
მოგება-შარალის ანგარიშგება	2
სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიშგება	3
კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	4
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	5

ფინანსური ანგარიშგების თანდართული შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	6
2. შედეგის საფუძველი	6
3. მოქმედი საწარმოს კონცეფცია	7
4. საბალანსო პოლიტიკა	7
5. შინაშენლოვანი საბალანსო შეფასებები და დამეხები	19
6. ფული და ფულადი ექვივალენტები	19
7. მოსიხონები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	20
8. კლიენტებზე გაეშვული სესხები	20
9. საინვესტიციო ფაზიანი ქაღალდები	22
10. ძირითადი საშუალებები	23
11. არამატერიალური აქტივები	24
12. ვალდებულებები	25
13. სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი	26
14. საინვესტიციო ქონება	27
15. გახაიოდად არსებული დასაკუთრებული ქონება	27
16. სხვა აქტივები და ვალდებულებები	28
17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	28
18. ვალდებულებები მფინანსოვითა წინაშე	29
19. აქციონერთათგან მიღებული სესხები	29
20. ასუბორდინირებული სესხები	30
21. კაპიტალი	30
22. პირობითი ვალდებულებები	30
23. წმინდა გახამრეული და საკომისიო შემოსავალი	32
24. სხვა შემოსავალი	32
25. სხვა საოპერაციო ხარჯები	32
26. რისკების მართვა	33
27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	42
28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვალიუაბობის ანალიზი	44
29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები	45
30. კაპიტალის აღქვტაგურობა	46

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს ბითივი ბანკის აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ჩვენ ჩაეგარეთ სს ბითივი ბანკის ("ბანკი") თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებულ ფინანსურ მდგომარეობის ანგარიშგებას, აგრეთვე მოგება-ზარალის, სრული შემოსავლის, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ისევე როგორც მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვასა და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

ხელშეკრულების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელშეკრულებით პასუხისმგებელია წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე და ისეთი შიდა კონტროლის შემუშავებაზე, რომელიც როგორც შეწყვეტის განსაზღვრავს აუდიტებული უნებლო თუ განზრახ დამუშავებული არსებითი უზუსტობების გარეშე შედეგადი ფინანსურა.

ანგარიშგების მოსამზადებლად აუდიტორის პასუხისმგებლობა

ჩვენ ვაღივებთ ვართ, ჩვენს მიერ ჩატარებული აუდიტის საფუძველზე გამოთქმული მოსაზრება აღნიშნულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე აუდიტი ჩატარებულ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღნიშნული სტანდარტები მოითხოვს ვთქვით ნორმების დაყვას, აგრეთვე, აუდიტის იმგვარად დაეკრება და ჩატარებას, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გარანტია, რომ ფინანსური ანგარიშგება არ შეიცავს მნიშვნელოვან უზუსტობას.

აუდიტი გულისხმობს ისეთი პროცედურების ჩატარებას, რომლებიც გამსწვლად მტკიცებულების მოპოვებაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში მოყვანილი თანხებისა და მონაცემების თაობაზე შემოქმედებული მეთოდები და მოკიდებულია აუდიტორთა მოსაზრებაზე, მათ შორის, არსებითი უზუსტობის რისკის შეფასების თაობაზე, მიუხედავად იმისა, მსგავსი უზუსტობა უნებლოთ იქნება დამუშავებული თუ განზრახ, იმისათვის, რომ შეიმუშაოს ვითარებისა და გარემოების შესაგვესი პროცედურები, რისკების შეფასებისას აუდიტორი ითვალისწინებს შიდა კონტროლის არსებულ სისტემებს, რომლებიც ქმნის შესაბამის პარობებს ორგანიზაციის მიერ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და სამართლიანი წარდგენისათვის. აღნიშნულს მიზანს არ წარმოადგენს მოსაზრების გამოხატვა ორგანიზაციის შიდა კონტროლის სისტემების ეფექტურობაზე. აუდიტი ასევე მოიცავს ხელშეკრულების მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის და სააღრიცხვო შეფასებების სისწორისა და მთლიანად ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის შეფასებას.

დარწმუნებულნი ვართ, რომ აუდიტის პროცესში მოპოვებული რწმუნება საკმარის და სათანადო საფუძველს გვაძლევს აუდიტორული დასკვნისათვის.

დასკვნა

ჩვენი აზრით, ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად ასახავს სს ბითივი ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მის ფინანსურ შედეგებსა და ფულად ნაკადებს ამ თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

მნიშვნელოვანი გარემოებები

დასკვნის კვალიფიკაციის გარეშე ყურადღებას ვამახვილებთ ფინანსური ანგარიშგების მე-3 და 28-ე შენიშვნებზე, რომელიც ასახავს ბანკის სრულ ზარალს 1,621 ათასი ლარის ოდენობით 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და, ამავე თარიღისთვის ბანკის დაგროვილ ზარალს 1,133 ათასი ლარის ოდენობით. ეს გარემოება, მე-3 შენიშვნაში ასახულ სხვა გარემოებებთან ერთად, შეუიბრებლად არსებითი გარუსაძღვრულობის არსებობაზე, რომელიც დაკავშირებულია ამ მოვლენებსა და პარობებთან, რომლებსაც შეუძლიათ მნიშვნელოვნად ეფექტუმი დააყენოს ბანკის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმოთ.

მნიშვნელოვანი გარემოებები - გრანმაჩეიები დაკავშირებულ მხარესთან

დასკვნის კვალიფიკაციის გარეშე ვამახვილებთ ყურადღებას ფინანსური ანგარიშგების 29-ე შენიშვნაზე, რომელიც განმარტავს ბანკის საფინანსო საქმიანობის მნიშვნელოვან კონცენტრაციას დაკავშირებულ მხარეებთან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
31 დეკემბრით მდგომარეობით
(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2010	2009
აქტივები			
ფული და ფულადი ექვივალენტები	6	12,843	16,637
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	8,213	2,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8	48,221	82,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9		
- გასაყიდად არსებული		40	40
- დაფარვის ვადაზე ფლობილი		4,371	-
გასაყიდად არსებული დასაკეთიერებელი ქონება	15		
მართობის სამუდამო		7,884	8,338
ძირითადი სამუდამო	10	22,509	23,999
არამატერიალური აქტივები	11	593	703
წინასწარ გადახდილი მოგების გადასახადი		198	198
საინვესტიციო ქონება	14	2,045	2,194
სხვა აქტივები	16	1,544	2,986
სულ აქტივები		108,461	140,101
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	17	906	6
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	18	19,947	58,321
ვალდებულებები აქციონერთა წინაშე	19	48,038	41,530
გადავიღებული მოგების გადასახადი	12	1,686	1,132
სხვა ვალდებულებები	16	639	494
სუბორდინირებული სესხი	20	2,683	2,551
სულ ვალდებულებები		73,899	104,034
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	21	30,000	30,000
ძირითადი სამუდამოების გადაფასების რეზერვი		5,579	5,500
გაუნაწილებელი მოგება		(1,017)	567
სულ კაპიტალი		34,562	36,067
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		108,461	140,101

ხელმოწერილია და ნებადართულია გამოსაყენებლად ბანკის მმართველთა საბჭოს სახელით:

კობრაგ კენჭეგარინა

ნატალია შიდრეკელიძე

U-ბანკი, 2011

თანდართული შენიშვნები 7-48 გვერდზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

გენერალური დირექტორი
სოციალური ბუღალტერი

მოგება-ზარალის ანგარიშგება
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2010	2009
საპროცენტო შემოსავალი			
კლიენტებზე კავშირული სესხები		11,866	20,733
შითხილვები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		280	188
საინვესტიციო ფინანსი ქაღალდები		126	28
		<u>12,272</u>	<u>20,949</u>
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები აქციონერთა წინაშე		(5,892)	(5,326)
ვალდებულებები შენაბრეთა წინაშე		(1,758)	(4,536)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		(34)	(473)
სუბორდინირებული სესხი		(241)	(226)
		<u>(7,725)</u>	<u>(10,561)</u>
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		<u>4,547</u>	<u>10,388</u>
სესხის რეკლამირების დანარჩენი (შებრუნება)	8	3,673	(5,523)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის რეკლამირების დანარჩენის გათვალისწინებით		<u>8,220</u>	<u>4,865</u>
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი			
წმინდა მოგება საჯალჯლო ოპერაციებიდან:	23	1,062	1,542
- სავაჭრო ოპერაციებიდან		1,289	1,127
- საკურონო სხვაობებიდან		(265)	(191)
სხვა შემოსავალი	24	642	766
არასაპროცენტო შემოსავალი		<u>2,728</u>	<u>3,246</u>
სახელფასო ხარჯი			
სხვა საოპერაციო ხარჯები	25	(4,300)	(5,672)
იჯარა და ამორტიზაცია	10, 11	(5,204)	(4,778)
		<u>(1,848)</u>	<u>(1,301)</u>
ზარალი ძირითადი საშუალებების რეალიზაციიდან			
სხვა აქტივების რეკლამირების რეზერვი	13	-	(396)
		<u>(773)</u>	<u>(1,478)</u>
არასაპროცენტო ხარჯი		<u>(12,125)</u>	<u>(13,625)</u>
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეჯერამდე		<u>(1,177)</u>	<u>(5,514)</u>
მოგების გადასახადის (ხარჯი) სარგებელი			
წლის ზარალი	12	(521)	491
		<u>(1,698)</u>	<u>(5,023)</u>

ათხილვითი შენიშვნები 6-66 გვერდზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასი ლარი)

	შენიშვნა	2010	2009
წლის ზარალი		(1,698)	(5,023)
სხვა სრული შემოსავალი			
შენიშვნის გადაღობა	10	226	598
შენიშვნის გადაღობასთან დაკავშირებული საშემოსავლო გადასახადი	12	(33)	(90)
წლის სხვა სრული შემოსავალი, წმინდა		193	508
წლის სრული (ზარალი) შემოსავალი		(1,505)	(4,515)

თანდართული შენიშვნები 6-46 გვერდზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასი ლარი)

	საწესდებო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება (დაგროვილი მარალი)	სულ
2008 წლის 31 დეკემბერი	30,000	5,076	5,506	40,582
წლის სრული შემოსავალი (მარალი)	-	508	(5,023)	(4,515)
გადაფასების რეზერვის ცვლილება	-	(84)	84	-
2009 წლის 31 დეკემბერი	30,000	5,500	567	36,067
წლის სრული შემოსავალი (მარალი)	-	193	(1,698)	(1,505)
გადაფასების რეზერვის ცვლილება	-	(114)	114	-
2010 წლის 31 დეკემბერი	30,000	5,579	(1,017)	34,562

თანდართული შენიშვნები 6-46 გვერდზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
(ათასი ლარი)

	<i>მენიშენი</i>	2010	2009
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		15,074	19,257
გადახდილი პროცენტი		(6,537)	(9,473)
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო		1,347	1,766
გადახდილი გასამრჯელო და საკომისიო		(285)	(307)
უცხოურ ვალუტაში სავაჭრო ოპერაციებიდან მიღებულ წმინდა მოგება		1,289	1,127
სხვა შემოსავალი		440	788
პერსონალზე გაწეული ხარჯი		(4,300)	(5,352)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(4,309)	(5,004)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებში		2,719	2,782
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა) კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(5,667)	261
კლიენტებზე გაწეული სესხები		33,811	10,363
სხვა აქტივები		521	(1,960)
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა (კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე		900	(6,704)
ვალდებულებები მუდმივმოქმედი წინაშე		(35,606)	(4,977)
სხვა ვალდებულებები		201	107
წმინდა ფულადი ნაკადები გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობაში მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(3,121)	(128)
გადახდილი მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა ფულადი სახსრები გამოყენებული საოპერაციო საქმიანობაში		(3,121)	(128)
ფულადი ნაკადები საინვესტიო საქმიანობიდან			
საინვესტიო ფასიანი ქაღალდების შეყიდვა		(4,301)	-
საინვესტიო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		-	3,472
საინვესტიო ქონების შეყიდვა		(810)	-
საინვესტიო ქონების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		775	-
ძირითადი საშუალებების შეყიდვა		(52)	(3,255)
ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი		88	39
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიო საქმიანობიდან (გამოყენებული საინვესტიო საქმიანობაში)		(4,300)	256
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსავლები აქციონერთაგან მიღებული სესხებიდან		3,709	-
აქციონერთაგან მიღებული სესხები		-	(1,353)
წმინდა ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან (გამოყენებული საფინანსო საქმიანობაში)		3,709	(1,353)
საკურობო სხვაობების ეფექტი ფულსა და ფულად იქვიბალენსებზე		(82)	(140)
ფულსა და ფულადი იქვიბალენსების წმინდა კლება		(3,784)	(1,365)
ფული და ფულადი იქვიბალენსები, პერიოდის დასაწყისი	6	16,637	18,002
ფული და ფულადი იქვიბალენსები, პერიოდის ბოლო	6	12,843	16,637

თანდართული მენიშენები 6-46 გვერდზე წარმოადგენს წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელ ნაწილს

(ათას ლარში)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს. ბითივი ბანკი ("ბანკი") წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაარსდა 2000 წლის 27 იანვარს ორი ქართული ბანკის გაერთიანების შედეგად: სს. ექსპორტ-იმპორტ ბანკი და სს. დისტანტი ბანკი. ბანკი რეგისტრირებულია 2000 წლის 31 იანვარს თბილისის დიღუბუ-ჩუღურეთის რაიონულ სასამართლოში სარეგისტრაციო ნომრით 2/5-98 და სახელწოდებით სს. სილქ როუდ ბანკი.

2003 წლის 30 მაისს ბანკმა შეიძინა სს. ეპ ბანკის აქტივები და ვალდებულებები.

2005 წლის 23 სექტემბერს, დიღუბუ-ჩუღურეთის რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილების (ნომერი 2/5-98) შესაბამისად, ბანკის აქციონერები შეიყვანნენ, ბანკსაც შეეცვალა სახელი და ეწოდა სს. ბგა სილქ როუდ ბანკი, ხოლო 2008 წლის 8 მაისს, მსხვილ გადასმულთა ინსპექციის № 176-რ ბრძანების შესაბამისად, ბანკს შეეცვალა სახელი და ეწოდა სს. ბითივი ბანკი.

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს აქვს სათაო ოფისი და ექვსი სერვის ცენტრი თბილისში, ერთი სერვის ცენტრი ფოთში და ერთი ფილიალი ბათუმში.

ბანკი იღებს დეპოზიტებს მისახლეობისგან და გასყევს კრედიტს, აბორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და სამღვდარგარეთ, აწარმოებს სავალუტო გაცვლით ოპერაციებს და თავის კომერციულ და ინდივიდუალურ კლიენტებს სთავაზობს საბანკო მომსახურებას. ბანკის იურიდიული მისამართია საქართველო, თბილისი, შაბარბრეკინის მოედანი, 2. ბანკი იმართება საქართველოს ეროვნული ბანკის ("სებ") მიერ და თავის საქმიანობას აბორციელებს № 238 დიკენშიის საფუძველზე.

31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს ყავს შემდეგი აქციონერები:

აქციონერი	2010 %	2009 %
Silk Road Finance Group (საქართველო)	50.99	23.99
JSC BTA Bank (კამახეთი)	49.00	49.00
ZRL Beteiligungs AG (აუსტრია)	-	18.00
Interfundong Facilities Ltd. (გაერთიანებული სამეფო)	-	9.00
ფინანსური ძირები	0.01	0.01
სულ	100.00	100.00

ბანკი უშუალოდ კონტროლდება საქართველოს მოქალაქე გიორგი რამიშვილის მიერ.

2. შედგენის საფუძველი**ზოგადი ინფორმაცია**

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება შედგენილია "ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების" ("ფასს") შესაბამისად.

მარეგულირებელი მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ბანკს საქართველოს საბანკო საბუღალტრო კანონმდებლობისა და დაკავშირებული ინსტრუქციების შესაბამისად, ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოება და ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოეთხოვება ლარში. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ეფუძნება ბანკის ფასს-ს შესაბამისად კორექტირებულ და რეკლამირებულ ბუღალტრული აღრიცხვის ჩანაწერებს.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განმარტებულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ. მაკალითად, გასაყიდვად არსებული ფასიანი ქაღალდები და შერობა ნაგებობები აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ათას ლარში, თუკი სხვაგვარად არ იქნა მითითებული.

(ათას ლარში)

3. მოქმედი საწარმოს კონცეფცია

2010 წლის 31 დეკემბრის თარიღით დახრულებული პერიოდისთვის ბანკმა განიყიდა მილიანი წარალი 1,505 ლარის ოდენობით და ამავე თარიღისთვის გააჩნია დაგროვილი წარალი 1,017 ლარის ოდენობით.

გლობალური ფინანსური კრიზისიდან და აქტიუბერთა ფინანსური ხარჯულებიდან გამომდინარე ბანკის საბანკო ოპერაციების შედეგი იყო მნიშვნელოვანი საოპერაციო წარალი 2010 და 2009 წელს.

გაერუბული ფინანსური მდგომარეობის საპასუხოდ მენეჯმენტმა წამოიწყო გარკვეული ინიციატივები რომლებიც, მათი რწმუნით, გააუმჯობესებს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას. 2010 წელს მოხდა ბიზნისი ყმაბუთიდან მიღებული მოკლევადიანი სესხის ვადის გახანგრძლივება 2014 წლამდე, რამაც ბანკს მისცა საშუალება განხორციელებინა საპროცენტო შემოსავლის მქონე აქტივებში ინვესტიციები და შეეძლოა დამატებითი სახსრები ხარისხის გაუმჯობესების მიმართულებით. ასევე, ბანკმა მიიღწია შეთანხმებას საპროცენტო განაკვეთის სესხის ვადის ამოწურვის თარიღისთვის გადახდისთან დაკავშირებით. დამატებითი დეტალებისთვის ახილეთ შენიშვნა 19. გარდა ამისა ბანკმა განაგრძო თავისი ძალისხმევა რათა ჩამოეწერა მნიშვნელოვანი გაუფასურებული სესხები და განახორციელა უზრუნველყოფაში ჩადებული აქტივების გამოსყიდვა. შემოადინებული ღონისძიებების შედეგად და გაქმნილი სესხების გაუმჯობესებული ხარისხის გამო, 2010 წლის განმავლობაში ბანკმა მნიშვნელოვნად გააუმჯობესა წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების დანაირების გამოკლებით და მიიღწია წმინდა შემოსავალს 2011 წლის პირველ კვარტალში.

ბაზრის კონიუნქტურის ცვლილებიდან გამომდინარე არსებობს მნიშვნელოვანი გაურკვეველობა 2011 წლის განმავლობაში დაგეგმილ საკრედიტო პორტფელისა და კლიენტთა ბაზის ზრდასთან მიმართებაში. ასევე არსებობს მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა იმასთან დაკავშირებით თუ რამდენად შეძლებს ბანკი მიიღოს დამატებითი დაფინანსება სხ ბიზნისი ბანკი ყმაბუთისგან ფინანსური მდგომარეობის შემდგომი გაერუბების შემთხვევაში. ბანკი იყენებს მოქმედი საწარმოს საფუძვლებს ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას.

4. საადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა

ეწლილებები საადრიცხო პოლიტიკაში

წლის განმავლობაში ჯგუფმა მიიღო შემდეგი შესწორებული „ფასს“ და ახალი „ფასიკ“ ინტერპრეტაციები. ამ ეწლილებების ძირითადი შედეგებია:

ფასს 24 „დაკავშირებული მხარის ინფორმაცია“ (შესწორებული)

შესწორებული ფასს 24 გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში, ის ამარტივებს ინფორმაციის წარმოდგენის მოთხოვნებს საბელმწიფოსთან დაკავშირებული ორგანიზაციებისთვის და აზუსტებს დაკავშირებული მხარის განმარტებას. აღრე, ორგანიზაციის, რომელსაც აკონტროლებდა საბელმწიფო ან განიცილია მის მნიშვნელოვან გაუფასურებას. უნდა წარმოუდგინოს ინფორმაცია სხვა ორგანიზაციისთან დაკავშირებული ეწლია გრანშაქიის შესახებ, მხოლოდ მაშინ თუ ის ანდივიდუალურად ან კოლექტიურად მნიშვნელოვანი იყო. შესწორებული ფასს 24 ამოქმედდება 2011 წლის 1 იანვარიდან (ან შემდეგში) დაწყებული წლიური პერიოდისთვის, უფრო აღრე გამოიყენებაც დასაშვებია. აღნიშნულ ეწლილებას არ აქვს გაუფასურება ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ საქმიანობაზე.

ბასს 39-ის „ფინანსური ინსტრუმენტების აღიარება და შეფასება“ ეწლილებები - ქეჯირებული საშუალებები.

ბასს 39-ის ეწლილება გამოიყენებულ იქნა 2008 წლის აგვისტოში და ძალაში შევიდა 2009 წლის 1 ივლისს ან მის შემდეგ დაწყებული ფისკალური პერიოდებისათვის. ეწლილება აღწერს ქეჯირებულ საშუალებებში ცალმხრივი რისკის მახასიათებლებს და ინფორმაციის ქეჯირებულ რისკად ან რისკის ნაწილად წარმოდგენას გარკვეულ სიტუაციებში. ეწლილების მიხედვით, საწარმოს შეუძლია ფინანსური ინსტრუმენტის საბაროლიანი ღირებულების ეწლილების ან არამდგრადი ფულადი ნაკადების ნაწილი აღიაროს ქეჯირებულ ეწლიებზე. ხელმძღვანელობა არ ელის, რომ ბასს 39-ის ეწლილება გაუფასურებს იქონიებს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე, რადგან ბანკი არ არის ჩართული ამგვარი ქეჯირების ოპერაციებში.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში (გაგრძელება)

ფასს -ების გაუმჯობესება

2009 წლის აპრილში სსას-მ გამოემუქა თავისი სტანდარტების ცვლილებების მეორე კრებული, რომლის შიდაპირი მიზანია შეესაბამებოდეს აღმოფხვრა და ფორმულირების დამუშავება. ცვლილებების უმეტესობა ძალაში შევიდა 2010 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული წლის პერიოდში. არსებობს თითოეულ სტანდარტთან დაკავშირებული ცალკე ვარდამავალი დებულებები. 2009 წლის 1 აპრილის „ფასს-ის ცვლილებებში“ შეტანილი შესწორებები გავლენას არ მოახდენს საბუღალტრო აღრიცხვის წესებზე. ბანკის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობაზე, გარდა შემდეგი ცვლილებებისა, რომელიც გამოიწვია ქვემოთ აღწერილმა საბუღალტრო აღრიცხვის წესების ცვლილებებმა.

- ფასს 5 გასაყოფად ფლობილი ძირითადი საშუალებები და შეწყვეტილი ოპერაციები: ხაზს უსვამს, რომ გასაყოფად ფლობილი ძირითადი საშუალებები და შეწყვეტილი ოპერაციები ნახევრები უნდა იყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში და იმ სახით, როგორც ეს მოითხოვება ფასს 5-ით.
- პასს 7 უფლადი ხაზრების მოძრაობის ანგარიშგება: შესვალ მიუთითებს, რომ მხოლოდ დანახარჯი, რომელიც იწვევს აქტივის აღიარებას შეიძლება კლასიფიცირებული იყოს როგორც საინვესტიციო აქტივებიდან უფლადი ხაზრების მოძრაობა.

ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება

ბასს 39-ის შესაბამისად, ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაუფლად, სესხებად და მოთხოვნებად, ვედამდე ფლობილ ფასთან ქალადდებად ან გასაყოფად არსებულ ფინანსურ აქტივებად. ფინანსური აქტივების თავდაპირველი აღიარებისას, მათი აღრიცხვა ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რისაც ემატება უშუალოდ გარიგებისთან დაკავშირებული ხარჯები მხოლოდ იმ ინვესტიციებისათვის, რომლებიც არ აისახება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაუფლად. ბანკი განსაზღვრავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის თავდაპირველი აღიარებისას ხოლო შემდგომში შეუძლია მათი რეკლასიფიცირება ქვემოთ მოითხოვულ შემთხვევებში.

აღიარების თარიღი

როგორც წესა, ფინანსური აქტივების გაყიდვებისა და შეყიდვების აღიარება ხდება საეაქტრო ოპერაციის დღეს, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკი შეისყიდის აქტივს. სეულებრივ, ფინანსური აქტივების შეყიდვა და გაყიდვა ასეთი ოპერაციებია, რომლებიც მოითხოვენ აქტივის შიგანას დანიშნულების პუნქტამდე კანონმდებლობით თუ საბანრო პირობებით რეგულირებად პერიოდში.

ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაუფლად

საეაქტროდ ფლობილი ფინანსური აქტივები შესულია კატეგორიაში "ფინანსური აქტივები სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაუფლად". ფინანსური აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც საეაქტროდ ფლობილი იმ შემთხვევაში, თუ ისინი უნდა გაიყიდოს ახლო მომავალში. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები აგრეთვე კლასიფიცირდება როგორც საეაქტროდ ფლობილი, თუ ისინი არ ებეკეუიანება უუქტური სეაქტრების ინსტრუმენტებს. საეაქტროდ ფლობილი ფინანსური აქტივებიდან მოგება-ზარალი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

დაფარვის ვედამდე ფლობილი ინვესტიციები

ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს და გაანსაით ფიქსირებული ან განსაზღვრადი დაფარვის გრაფიკი და ფიქსირებული ვედა, კლასიფიცირდებიან როგორც დაფარვის ვედამდე ფლობილი ფასთან ქალადდება, როდესაც ბანკს შესწევს მათი ვედამდე ფლობის უნარი. აღნიშნული განსაზღვრება არ მოიცავს განუსაზღვრელი ვედის მქონე ინვესტიციებს. დაფარვის ვედამდე ფლობილი ინვესტიციის აღიარება ანგარიშგებად ღირებულებით. მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში მოგებასა და ზარალის აღიარება ხდება ინვესტიციების ვეაუფასურებისას, ასევე, ამორტიზაციის პროცესში.

(ათბს ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომელთაც გააჩნიათ ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადასახადი და რომელთა კოტირება არ ხდება ბაზარზე ისინი არ კლასიფიცირდება როგორც სავაჭრო ფასიანი ქაღალდები, არ განისაზღვრება როგორც გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები და არ გამოიყენება მოკლე პერიოდში გაცილების მიზნით. ასეთი აქტივები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ეუქტური საპროცენტო განაკვეთის შეთოდის გამოყენებით. მოგებისა და ზარალის აღიარება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ხდება სესხისა და მოთხოვნის ჩამოწრისას, გაუფასურებისას, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები

გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები ის არაწარმოებული ფინანსური აქტივებია, რომლებიც განსაზღვრულია გასაყიდად არსებულ ფინანსურ აქტივებად და არ არის გათვალისწინებული შემოთავაზებულ სამ კატეგორიაში. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივების შეფასება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებისა და ზარალის ცალკეულ კომპონენტად აღიარებით სხვა სრულ შემოსაველში, ინვესტიციის ჩამოწერაზე თუ გაუფასურებამდე, როდესაც სხვა სრულ შემოსაველში აღრიცხული ჯამური მოგება თუ ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუმცა, ეუქტური საპროცენტო განაკვეთის შეთოდით დაანგარიშებული საპროცენტო განაკვეთის აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

ფინანსურ ბაზარზე გასაყიდად არსებული ინვესტიციების სამართლიანი ღირებულება ბალანსის შედგენის თარიღისათვის განისაზღვრება კოტირებული საბაზრო ფასდადებით ან დილერის მიერ შეთავაზებული ფასით (შეთავაზების ფასი გრძელ პოზიციამზე და მოთხოვნის ფასი მოკლე პოზიციამზე, საოპერაციო ხარჯის გამოკლების გარეშე).

ინვესტიციებისათვის, რომელთა საბაზრო პირობებთან შედარებაც ვერ ხერხდება, სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება სათანადო შეფასების შეთოდის გამოყენებით. შეფასების შეთოდი მოიცავს წმინდა მიმდინარე ღირებულების შეთოდს, ბაზარზე არსებულ ანალოგიურ ინსტრუმენტებთან შედარების შეთოდს, ოფციონის ფასდადების შეთოდს და სხვა შესაბამის შეფასების მოდელებს.

გაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გაქვითვა და მათი წმინდა თანხით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხვა ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს შესაბამისი თანხების გაქვითვის იურიდიული უფლება და მათი წმინდა ხანით დაფარვის განზრახვა, ან განზრახვა, მოხდეს აქტივის რეალიზაცია და ვალდებულების მყისიერი დაფარვა. აღნიშნული არ ეხება ურთიერთნათელის ხელშეკრულებებს, და დაკავშირებული აქტივები და ვალდებულებები წარმოადგენილია ჯამურად ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

(ათას ლარში)

4. საბაღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაცია

თუ საეპროდ ფლობილად კლასიფიცირებული არაწარმოებული ფინანსური აქტივი აღარ არის უახლოეს მომავალში გასაყიდად გამოიყენებული, შესაძლებელია მისი რეკლასიფიკაცია სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის კატეგორიის გადართვით, შემდეგ შემთხვევებში:

- ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში, თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე;
- იმათი შემთხვევებში, სხვა ფინანსური აქტივები შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას გასაყიდად არსებულ ან დაფარვის უადამდე შენარჩუნებად კატეგორიაში.

გასაყიდად არსებულად კლასიფიცირებული ფინანსური აქტივი, რომელიც დააკმაყოფილებს სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიის განსაზღვრებას, შესაძლოა რეკლასიფიცირებულ იქნას სესხებისა და მოთხოვნებში, თუ ბანკს აქვს განზრახვა და შესაძლებლობა, შეინახოს აღნიშნული აქტივი განსაზღვრული დროით, ვადის დადგომამდე.

ფინანსური აქტივის რეკლასიფიკაცია ხდება მისი სამართლიანი ღირებულებით რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის. არ ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებული სესხისმწივი მოგების ან ზარალის შეტანება. ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება რეკლასიფიკაციის თარიღისათვის წარმოადგენს მის ბაზალ ღირებულებას ან ამორტიზებულ ღირებულებას შესაბამისად.

ფული და ფულადი ექვივალენტები

ფული და ფულადი ექვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, მოთხოვნების ვროუნული ბანკისადმი, (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომელიც გაანაწილდა გამოშვებიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალი არიან საკონტრაქტო ვალდებულებებისაგან.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

ჩვეულებრივ ბიზნესის მსვლელობისას ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით სავალდებულო და ფასიანი ქაღალდების ბაზრებზე. ამგვარი ფინანსური ინსტრუმენტები გამოიყენება ვაჭრობისთვის, აღიარებულია ფინანსური ინსტრუმენტების პოლიტიკის თანახმად და აშენდა, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება კორირებული საბაზრო ღირებულებით, ან ფასდაღების მოდელის შესაბამისად, სადაც გათვალისწინებულია ამ ინსტრუმენტის მიმდინარე საბაზრო და საკონტრაქტო ფასი და სხვა ფაქტორები. წარმოებული ფასიანი ქაღალდები აისახება, როგორც აქტივები, როდესაც მათი სამართლიანი ღირებულება დადებითია, და როგორც ვალდებულებები, როცა მათი სამართლიანი ღირებულება უარყოფითია. ამ ინსტრუმენტებიდან მიღებული შემოსავლები და ხარჯები აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც საეპროდ ფლობილი ფასიანი ქაღალდებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი ან სავალდებულო ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული ზარალი, გამომდინარე ინსტრუმენტის ბუნებიდან.

სესხები

გამომშვები ფინანსური ინსტრუმენტები ან მათი კომპონენტები კლასიფიცირებულია როგორც ვალდებულებები, როდესაც საკონტრაქტო ვარიეტეტის შედეგად ბანკს წარმოემოება ფულადი ან სხვაგვარი ვალდებულება მფლობელის წინაშე, ან როდესაც ბანკი აწარმოებს გაცვლით ოპერაციებს საკუთარი კასიგალის ინსტრუმენტებით. ამგვარი ინსტრუმენტები მოიცავს ვალდებულებებს საკრედიტო დაწესებულებების და შეანაბრების წინაშე, აქციონერებისგან მიღებულ სესხებს და სუბორდინირებულ სესხს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, სესხები აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაგების მეთოდის გამოყენებით. მოგება და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში სესხების ჩამოწერისას, ასევე ეკუთის პროცესში.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

იჯარა

საოპერაციო იჯარა – ბანკი როგორც მოიჯარე

აქტივების იჯარა, რომელთა მფლობელობის რისკებიც და სარგებელიც მოიჯარის ხელშია, კლასიფიცირებულია როგორც საოპერაციო იჯარა. საოპერაციო იჯარის საიჯარო თანხები აისახება წრფივი მეთოდით, როგორც ხარჯი გრძელვადიან პერიოდში და შესულია აღმნიშვნულ და საოპერაციო ხარჯებში.

საოპერაციო იჯარა – ბანკი როგორც იჯარით გამყვნი

ბანკი მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახავს საოპერაციო იჯარით გაქვულ აქტივებს, აქტივის ტიპის შესაბამისად საიჯარო შემოსავალი საოპერაციო იჯარიდან აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, იჯარის ვადით, როგორც სხვა შემოსავალი. მოიჯარისათვის იჯარით გადაიქვული სახსრების მოღიბანი ღირებულება აღიარებულია როგორც საიჯარო შემოსავლის კლება იჯარის ვადის განსაზღვრებაში, წრფივი მეთოდით. თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯები, უშუალოდ საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულ შემოსავალთან მიმართებაში, ემაგება საიჯარო აქტივის საბალანსო ღირებულებას.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ბანკი ანგარიშგების თარიღით ასახავს ფინანსური აქტივებისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურებას. ფინანსური აქტივი თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიხსენიება მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს რაიმე ფაქტის (ფაქტების) შედეგად გამოწვეული გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, რომელსაც (რომელთაც) ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ (წარმოშობაშია) “ზარალის ფაქტი” და ზარალის ფაქტს (ფაქტებს) გაუფასურება აქვს ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური აქტივების ჯგუფის საგარეო სამომავლო ფულად ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია გაუფასურების საფუძველი შესაძლოა მიგვიჩინებდეს, რომ შესხებელი თუ შესხებელია ჯგუფი განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს პროცესისა თუ ძირითადი თანხის დაფარვის განხრეობს მისი ეკონომიკური ადგილობა და სხვა, ან თუ საგარეო სამომავლო ფულადი ნაკადების კლება უკონომიკური პირობების ცვლილებიდან გამომდინარე, რაც გამოიწვევს საკონტრაქტო პირობების დარღვევას.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ და კლიენტებზე გაქვული სესხები

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული სესხებისათვის და მოთხოვნებისათვის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, თავდაპირველად ბანკი ადგენს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი მნიშვნელოვანი გაუფასურების შემთხვევაში ფინანსური აქტივებისათვის ინდივიდუალურად ან კოლექტიურად ამგვარი გაუფასურების ინდივიდუალურად არმქონე ფინანსური აქტივებისათვის, თუ დადგინდა, რომ არ არსებობს გაუფასურების ობიექტური საფუძველი, აქტივის ჩართვა ხდება ფინანსური აქტივების ჯგუფში, რომელსაც გააჩნია ანალიზური საკრედიტო რისკები და ამ ფინანსური აქტივების ჯგუფის ერთობლივი შეფასება ხდება გაუფასურებისთან მიმართებაში აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ხდება გაუფასურებისთან მიმართებაში და რომელთათვისაც ხდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, არ არის ჩართული გაუფასურებისთან მიმართებაში აქტივების კოლექტიური შეფასების პროცესში.

თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებების შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ადგილი არ აქვია). აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რემედიის გამოყენებით, ხოლო ზარალის თანხა აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. საპროცენტო შემოსავალი ერთობა შემოიკლებს საბალანსო ღირებულების აქტივის თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით. სესხები დაკავშირებულ რემედიის ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მათი ამოღება აღარ არის რეალურად მოსალოდნელი და რეალიზებულია ან ბანკის მფლობელობაშია გადაიქვული ყველა არსებული უზრუნველყოფა. თუ შემდგომში გაუფასურების ზარალი აზრდება ან მცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოუღენის გამო, უწინ აღიარებული გაუფასურების ზარალი აზრდება ან მცირდება გაუფასურების რემედიის კორექტირებით.

(ათას ლარში)

4. საბაზრის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

თუ მომავალში მოხერხდება ჩამოწერილი თანხის ამოღება, იგი კრედიტდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი უფექტური საპროცენტო განაკვეთით. თუ სესხს გააჩნია ევლადი საპროცენტო განაკვეთი, დისკონტის განაკვეთი გაუფასურების ზარალის შესაფასებლად წარმოადგენს მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთს. უზრუნველყოფილი ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულების გამოთვლა ახასიათებს ფულად ნაკადებს, რომლებიც გამომდინარეობს გამოყენებული უზრუნველყოფიდან, რომელსაც აკლდება უზრუნველყოფის მალეგასთან და რეალიზაციასთან დაკავშირებული ხარჯები, იმისა და მიუხედავად, მოსალოდნელია თუ არა უზრუნველყოფის გამოყენება. გაუფასურების კორექტივად შეფასების მიზნით, ფინანსური აქტივები დაჯგუფებულია ბანკის შიდა საკრედიტო რანგირების სისტემაზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის მახასიათებლებს, როგორცაა აქტივის ტიპი, ინფრასტრუქტურის დარგი, გეოგრაფიული მდებარეობა, უზრუნველყოფის ტიპი, ვადაგადაბედილების სტატუსი და სხვა.

გაუფასურების მიმართებაში კორექტივად შეფასებული ფინანსური აქტივების სამომავლო ფულადი ნაკადები განსაზღვრულია ისტორიული ზარალის მიხედვით, ანალოგიური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე აქტივების შესაბამისად. ისტორიული ზარალი კორექტირდება არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რათა ახასიათებდეს მიმდინარე პირობების გავლენა, ხოლო ის ვარაუდებით, რომლებიც ამკამად აღარ არსებობს, არ არის გათვალისწინებული სამომავლო ფულადი ნაკადების საეარაულო ცვლილებები ახასიათებს და შეესაბამება იმეარ მონაცემებს, როგორცაა უქმეურობის განაკვეთი, უძრავი ქონების ფასი, საქონლის ფასი, გადახდისუნარიანობა და სხვა სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების მეთოდოლოგიისა და დამუშავების გადახედა ხდება რეგულარულად, განსაზღვრულ და რეალურ ზარალს შორის სხვაობის შემცირების მიზნით.

დაფარვის ვადაზე ფლობილი ფინანსური ინვესტიციები

დაფარვის ვადაზე ფლობილი ინვესტიციებისათვის ბანკი ინდივიდუალურად აფასებს არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. თუ არსებობს გაუფასურების ზარალის წარმოშობის ობიექტური საფუძველი, ზარალის თანხა აღირიცხება როგორც სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის აქტივის საბალანსო ღირებულება მყარდება და ზარალის თანხა აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

თუ სამომავლოდ საეარაულო გაუფასურების მოელოება მყარდება გაუფასურების აღირიცხების შემდგომი მოვლენის გამო, უწინ აღირიცხული ნებისმიერი თანხა კრედიტდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციები

გასაყიდად არსებული ფინანსური ინვესტიციებისათვის ბანკის აფასებს ანგარიშგების ყოველი თარიღისათვის, არსებობს თუ არა ინვესტიციის თუ ინვესტიციითა დაჯგუფის გაუფასურების ობიექტური საფუძველი.

თუ არსებობს გაუფასურების საფუძველი, აკუმულირებული ზარალი, (რომელიც შეფასებულია როგორც სხვაობა შესყიდვის ღირებულებასა და მიმდინარე სამართლიან ღირებულებას შორის, გამოკლებული მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღირიცხებული ინვესტიციის გაუფასურების ზარალი) ამოღებულია სხვა სრული შემოსავლის მუხლიდან და აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. კაპიტალის ინვესტიციების გაუფასურების ზარალის მებრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაელოთ არ ხდება; გაუფასურების შემდგომ შიდა სამართლიანი ღირებულების შრდა მოლიანად სხვა სრულ შემოსავალში აისახება.

გასაყიდად არსებული სასესხო ინსტრუმენტების შემთხვევაში, გაუფასურების შეფასება ხდება იმავე კრიტერიუმებით, როგორც ამორტიზებული ღირებულების მქონე ფინანსური აქტივების შემთხვევაში. სამომავლო საპროცენტო შემოსავალი უფუძეება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას და ირიცხება საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისათვის გამოიყენება გაუფასურების ზარალის შეფასების მიზნით. საპროცენტო შემოსავალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. თუ სამომავლოდ საეარაულო ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება გაამრდება და შრდა შესაბამის ობიექტურად დაუკავშირდეს გაუფასურების მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღირიცხების შემდგომი მოვლენის, ხდება გაუფასურების ზარალის მებრუნება მოგება-ზარალის ანგარიშგების გაელოთ.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ხელახლა შეთანხმებული სესხები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების ნაეულად, ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურირებას. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვების გრაფიკისა და სესხის პირობების შეცვლას.

ამგვარი რესტრუქტურირებული სესხების ფინანსურად ახსნა ხდება შემდეგნაირად:

- ▶ თუ შეიძლება მიმდინარე სესხის ვალეგა, ხდება ძველი სესხის გაუქმება და ახალი სესხის აღიარება.
- ▶ თუ სესხის რესტრუქტურირება არაა დაკავშირებული შესხვების ფინანსურ სართულელებთან, ბანკი იღებს იგივე მიღებას, რასაც ქვემოთმოყვანილი ფინანსური ვალდებულებების შემთხვევაში.
- ▶ იმ შემთხვევაში, თუ სესხის რესტრუქტურირება დაკავშირებულია შესხვების ფინანსურ სართულელებთან და სესხი გაუფასურებულია რესტრუქტურირების შედეგად, ბანკი აღიარებს სხვაობას საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ მსაღებ ფულად ნაკადებსა და რესტრუქტურირებულ სესხის საბალანსო ღირებულებას შორის. თუ სესხი არაა გაუფასურებული, ბანკი ადგენს ახალ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მოცემული სესხისთვის.

პირობების შეცვლის შემდეგ, სესხი აღარ მოიარება ვადაგადაცილებულად. ხელშეღიანელობა შედგომად ახდენს ხელახლა შეთანხმებული სესხების გადახედვას, რათა დარწმუნდეს, რომ ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია და სამომავლო დაფარვები საეირაულოა. სესხები გაუფასურებასთან მიმართებაში კვლავ ინივიდუალურად ან კოლექტიურად ფასდება სესხის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ამოიწერა აქტივის მიერ ფულადი სახსრების შემოგანის უფლება;
- ბანკმა გადახეა აქტივის მიერ ფულადი სახსრების შემოგანის უფლება, ან დაიკოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე შესაძე პირებისათვის გადახდის სახელმეკრულები ვალდებულება; და
- ბანკის მიერ (ა) გადაცემულ იქნა აქტივიან დაკავშირებული ყველა რისკი და ხარვებელი; (ბ) ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივზე კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, როდესაც ბანკის მიერ გადაცემულ იქნა აქტივიან თანხის მიღების უფლება და არ მოხდარა რისკებისა და ხარვებლის გადაცემა თუ აქტივზე კონტროლის გადაცემა, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც გააჩნია გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, აისახება აქტივის უმცირესი საბალანსო ღირებულებით და იმ მაქსიმალური თანხის გათვალისწინებით, რომლის გადახდაც შესაძლოა დასჭირდეს ბანკს.

როდესაც უწყვეტი გამოყენება მიიღებს გადაცემულ აქტივზე წერილობითი და/ან შექმნილი ოფიციონის ფორმას (ფულადი ოფიციონების ან სტაგუსი საკონტრაქტო პირობების სახით), ბანკის ჩართულობის ხარისხი წარმოადგენს იმ გადაცემული აქტივის თანხას, რომლითაც შესაძლებელია აქტივის გამოხედვა. თუმცა, იმ შემთხვევაში, როდესაც არსებობს წერილობითი მიწოდების ოფიციონი (ფულადი ოფიციონების ან სტაგუსი საკონტრაქტო პირობების სახით) სამართლიან ღირებულებით ახსნულ აქტივზე, ბანკის ჩართულობის ხარისხი შემოიფარგლება გადაცემული აქტივების სამართლიან ღირებულებასა და ოფიციონის მიმდინარე საბალანსო ღირებულებას შორის უმცირესით.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ჩამოწერა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების ჩამოწერა ხდება მაშინ, როდესაც ვალდებულებები აქტივთან მიმართებაში ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ცვლის მეორე, იმავე კრედიტორთან, თუმცა სხვა პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება თუ მოდიფიკაცია გულისხმობს საწყისი ვალდებულების ჩამოწერას და ახალი ვალდებულების ასახვას, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

ფინანსური გარანტიები

საქმიანობის ჩვეული მიმდინარეობისას, ჯგუფი ვასეცქს ფინანსურ გარანტიებს, რომელიც შედგება აკრედიტებისაგან, გარანტიებისა და საბანკო აქცეპტებისაგან. ფინანსური გარანტიები აღორძინება ფინანსურ ანგარიშგებაში, საბარათიანი ღირებულებით, სხვა ვალდებულებებში, როგორც მიღებული პრემია. თვითღირებული აღიარების შემდგომ, ბანკის ვალდებულებები ყოველი გარანტიისთვის ისრუტება ამორტიზებულ პრემიასა და იმ ხარჯების მაქსიმალურად მუსტ გათივლას შორის უმეტესით, რომელიც საჭირო იქნება გარანტიიდან წარმოიშობილი ფინანსური ვალდებულების დასაფარად.

ფინანსურ გარანტიებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შატება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში. მიღებული პრემია აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წრფივი მეთოდით, გარანტიის საბარტებლო მომსახურების ხანგრძლივობის პერიოდში.

გადახაზადები

მიმდინარე მოგების გადახადის გაანგარიშება ხდება საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად.

გადაუადებული აქტივებისა და ვალდებულებების გაანგარიშება ხდება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით. გადაუადებული სამემოსახელო გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ ბაზისა და მათი საბალანსო ღირებულებას შორის, ფინანსური ანგარიშგების მიმწესისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადაუადებული სამემოსახელო გადასახადი წარმოიშობა აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ ოპერაიში, რომელიც არ არის ბიზნესის გაერთიანება და ოპერაიის თარიღისთვის გაუუნას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ დასაბეგრ მოგება-ზარალზე.

გადაუადებული საგადასახადო აქტივი აისახება იმ პირობით, თუ არსებობს ალბათობა დასაბეგრი მოგებისა, რომლითაც შესაძლებელი იქნება დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების დაფარვა. გადაუადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები აღიარდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელთა გამოყენებაც მისალოდნელია აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულების დაფარვის პერიოდში, იმ განაკვეთებზე დაყრდნობით, რომლებიც დადგინდა ანგარიშგების შედგენის დღეს.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა გადასახადი, რომელიც გაუუნას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ჩართულია სხვა საოპერაიო ხარჯებში.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, მენობები აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რაც წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას გადაფასების თარიღით. გამოკლებული შემდგომში აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შარალი. შეფასება ხდება ისეთი სისხრით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

აკუმულირებული ცვეთა გადაფასების თარიღით იქვითება აქტივის ჯამური საბალანსო ღირებულებით და ხდება აქტივის წმინდა ღირებულებით კორექტირება. გადაფასების ნებისმიერი შეტობა კრდიდება სხვა სრულ შემოსავალში ხარითული ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეშერზე. გარდა ამ შემთხვევისა, როდესაც ამ შეტობით ხდება უწინ მოგება-შარალის ანგარიშგებაში აღიარებული იმავე აქტივის გადაფასების კლების შებრუნება. ასეთი შემთხვევაში, ხდება შეტობის აღიარება მოგება-შარალის ანგარიშგებაში გადაფასების დეფიციტი აღიარებულია მოგება-შარალის ანგარიშგებაში, გარდა ამ შემთხვევისა, როდესაც დეფიციტი, რომლითაც პირდაპირ იქვითება იმავე აქტივის უწინდელი შეტობა, პირდაპირ იქვითება ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეშერის შეტობით.

ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეშერიდან წლიური გრანსფერი გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება ცვეთის იმ სხვაობებზე, რომლებიც არსებობს აქტივის გადაფასებულ საბალანსო ღირებულებასა და აქტივის თავდაპირველ ღირებულებას შორის. ვაფიდეისას, აქტივის დაკავშირებული ნებისმიერი გადაფასების რეშერი გადადის გაუნაწილებელ მოგებაზე.

აქტივი ცვეთა ურთხება, როდესაც ის შხად არის უქსაღვარეობაში ვისამუებად. ცვეთის გაანგარიშება ხდება წრფივი მეთოდით, შემდეგი სასარგებლო მოქსახურების ხანგრძლივობით:

	Years
შენობა-ნაგებობები	50
ბეჯი და მოწყობილობები	4-10
კომპიუტერები და საოფისე ტექნიკა	4
სატრანსპორტო საშუალებები	5
სხვა	4-10

აქტივების ნარჩენი ღირებულების და ხანგრძლივი მოქსახურების ხანგრძლივობის გადახედა და შესაბამისად კორექტირება ხდება ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები არიცხება წარმოშობის და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კასიგალიშაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავენ პროგრამულ უზრუნველყოფასა და დიცენშებს.

ყალკული შეყიდული არამატერიალური აქტივი თავდაპირველი აღიარებისას აღრიცხება თვითღირებულებით. ბიშნის გაერთიანებისას შეყიდული არამატერიალური აქტივების ღირებულება წარმოადგენს მათ სამართლიან ღირებულებას შეყიდვის თარიღისათვის. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, არამატერიალური აქტივები აღრიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება აკუმულირებული ამორტიშაცია და აკუმულირებული გაუფასურების შარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მოქსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული თუ განუსაზღვრული ვადით. განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივები ამორტიშებულია სასარგებლო ცონომური ხანგრძლივობის - 6-7 წლის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ინდიკატორის არსებობისას. განუსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიშაციის პერიოდისა და მეთოდის გადახედა ხდება სულ შერთე ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

(ათას ლარში)

4. საბაზრის პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საინვესტიციო ქონება

ბანკი ფლობს საინვესტიციო ძირითად საშუალებებს საიჯარო შემოსავლისა ან კაპიტალის მრდისათვის. საინვესტიციო ძირითადი საშუალებები თავდაპირველად აღირიცხება თვითღირებულებით, შემდგომი ხარჯების წათვლით. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ, საინვესტიციო ძირითადი საშუალებები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. საინვესტიციო ძირითადი საშუალებების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებიდან წარმოშობილი მოგება ან ზარალი ჩართულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც "საინვესტიციო ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა."

საინვესტიციო ქონების ჩამოწერა ხდება მათი გაყიდვის შემთხვევაში ან როდესაც საინვესტიციო ქონება ამოღებულია მოხმარებიდან და მოხვედრილია ეკონომიკური სარგებელი მოსალოდნელია მისი რეალიზაციიდან. საინვესტიციო ქონების მოხმარებიდან ამოღებით ან რეალიზაციიდან მიღებული ნებისმიერი მოგება ან ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის უწყისში, იმ პერიოდში როდესაც ის იქნა ამოღებული მოხმარებიდან ან გაყიდული.

გასაყიდად გამომწერი აქტივები

არამომდინარე აქტივები (ან აქტივების ჯგუფი) კლასიფიცირებულია გასაყიდად გამომწერიად, თუ მათი საბაზისო ღირებულების აღდგენა შესაძლებელია გაყიდვის გარიგებით და არა უწყვეტი გამოყენების გზით. ამასთან, არამომდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გაყიდვა მისიურად უნდა იყოს შესაძლებელი მმდინარე მდგომარეობაში, იმ პირობებით, რომლებიც შეუძლებელია გვხვდება ამგვარი აქტივების (ან აქტივების ჯგუფების) გაყიდვისას. აგრეთვე უნდა არსებობდეს მათი რეალიზაციის მაღალი ალბათობა. რეალიზაციის მაღალ ალბათობად მიიჩნევა გარემოება, როდესაც ბანკის ხელმძღვანელობის განმრავლული აქტის გაყიდვის არამომდინარე აქტივი (ან აქტივების ჯგუფი) და აღნიშნულთან მიმართებაში ინაირებულ უნდა იქნას სამოქმედო გეგმა. შემდგომში, უნდა მოხდეს არამომდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) ბაზარზე აქტიურად შეთავაზება, მის მიმდინარე სამართლიანი ღირებულებასთან მიმართებაში გონივრულ ფასად გაყიდვის მიზნით. ამასთან, გარიგება დასრულებულად მიიჩნევა, არამომდინარე აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) გასაყიდად გამომწერიად კლასიფიცირებიდან ერთი წლის მანძილზე. გასაყიდად გამომწერი აქტივები (ან აქტივების ჯგუფი) აღირიცხება საბაზისო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას (მინუს გაყიდვის საფასური) შორის უმცირესით. ბანკი აღიარებს გაუფასურების ზარალს აქტივის (ან აქტივების ჯგუფის) სამართლიანი ღირებულების (გაყიდვის საფასურის გარეშე) ნებისმიერი თავდაპირველი თუ შემდგომი ჩამოწერისათვის, თუ მოვლენები ან გარემოებები ცვლილებები მიანიშნებენ საბაზისო ღირებულების გაუფასურებაზე.

რეზერვები

რეზერვების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს გააჩნია წარსული მოვლენიდან გამომდინარე მომდინარე თუ მოსალოდნელი იურიდიული ვალდებულება და სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გაღწევა ვალდებულების დასაფარად, ასევე შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა.

საპენსიო თუ სხვა ვალდებულებები თანამშრომელია წინაშე

ბანკს არ გააჩნია საპენსიო სქემა საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო სქემის გარდა, რომელიც მოიცავს დამჭირებულების შრიდან მიმდინარე შენაგანებს ჯამური ხელფასიდან (ჯამური ხელფასის პროცენტული განაკვეთით). მსგავსი ხარჯის აღირიცხება ხდება შესაბამისი ხელფასის გამომწვევებისას. ბანკს არ გააჩნია რაიმე საპენსიო სარგებელი.

საწესდებო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქტივები კლასიფიცირებულია როგორც კაპიტალი. კაპიტალის გამოწვევებისთან პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები ასახულია კაპიტალში, როგორც გამოქვითუები საფასურიდან. გამოწვეული აქტივების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებითი შეგნისილი კაპიტალი.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, მაგრამ ნაჩვენებია იმ შემთხვევების გარდა, როდესაც დაფარვა არ არის მოსალოდნელი ახლო პერიოდში. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა ნაჩვენებია შაშინ, როდესაც ეკონომიკური ხარვეზების წილება მოსალოდნელია.

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება იმდენად, რამდენადაც დიდი იმის ალბათობა რომ ბანკი მიიღებს ეკონომიკურ ხარვეზებს, რომლის სახლად გამოშვება იქნება შესაძლებელი. შემდეგი კონკრეტული კრიტერიუმები უნდა დაკმაყოფილდეს ვიდრე მოხდებოდეს შემოსავლის აღიარება:

პროცენტი და შტაბი შემოსავალი და ხარჯი

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ყველა ფინანსური ინსტრუმენტისთვის და საპროცენტო სარგებლის მქონე ფინანსური ქაღალდებისათვის, რომლებიც კლასიფიცირებულია როგორც სავაჭროდ ფლობილი, საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომლითაც ხდება მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი დაფარვების/შემოსავლის შესტი დასკვნა. ფინანსური ინსტრუმენტის სახარვეზლო მომსახურების ხანგრძლივობის, ან უფრო მოკლე პერიოდში, ფინანსური აქტივის თუ ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებებზე გაანგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის საკონტრაქტო პირობებს და მოიცავს ნებისმიერ თანხას თუ შვარდ ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, თუმცა არა სამომავლო საკრედიტო შვარდს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირებულია, თუ ბანკი გადახდის შესი შერ დასაფარ ან მისაღებ სავარაუდო თანხებს. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღიარდება როგორც საპროცენტო შემოსავალი ან ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივის თუ შტაბის აქტივების ჯგუფის ღირებულება შეიძლება გაუფასურების შვარდს გამო, საპროცენტო შემოსავლის აღიარება გრძელდება თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც შესაძლებელია ახალ საბალანსო ღირებულებას.

შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიოდან

ბანკი გასამრჯელოსა და საკომისიოს სახით შემოსავალს იღებს კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა სახის მომსახურებიდან. დროის გარკვეულ პერიოდში მომსახურების გაწევისას გამოშვებული გასამრჯელოს დარიცხვა ხდება შესაბამის პერიოდში. აღნიშნული გასამრჯელო მოიცავს შემოსავალს საკომისიოდან, სააგენტოსა და სხვა გასამრჯელოს. სასესიო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება, ასევე სხვა საკრედიტო თანხები გადახდებულადაც (ყველა შვარდ ხარჯებისა და ფრთხილ) და აღიარებულია როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოადგენდა ლარში, რაც ბანკის ფუნქციონალურ ვალუტას წარმოადგენს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები აღიარდება ფუნქციონალურ ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება ოპერაციის დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში არსებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ლარში ხდება სესხის გაყვლით კურსით ანგარიშგების შედეგის დღეს. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული მოგება-შვარდი აღიარებულია მოგება-შვარდის ანგარიშგებაში როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით გამოწვეულ მოგებას გამოკლებული შვარდი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი საშუალებების კონვერტაცია, რომლებიც იწმობა უცხოურ ვალუტაში ისტორიული ღირებულების დადგენის მიზნით, ხდება გაყვლით კურსით, რომელიც არსებობს თავდაპირველი ოპერაციის დღეს. არაფულადი საშუალებები, რომლებიც იწმობა უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით, კონვერტირდება იმ დღის გაყვლით კურსით, რაცა შვარდი სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის საკონტრაქტო გაყვლით კურსსა და სესხის გაყვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს, ჩართულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მოგებას გამოკლებული შვარდის შხლში. 2010 და 2009 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სესხის ოფიციალური გაყვლით კურსი შესაბამისად იყო 1.7728 და 1.6858 ლარი 1 აშშ.

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გატარებულია)

სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოქვეყნდა, მაგრამ ძალაში ვერ არ შესულა

ბანკს 12-ის ცვლილებების „ფინანსური ინსტრუმენტების წარმოადგენა“ უფლებების გაყენების კლასიფიკაცია 2009 წლის ოქტომბერში, სსასს-მ გამოსცა ბანკს 32-ის ცვლილებები ორგანიზაციებმა უნდა გამოიყენონ ეს ცვლილება 2010 წლის 1 თებერვალს ან შემდეგ დაწყებული პერიოდებისთვის, უფრო ადრე გამოიყენება სებადართულია. ეს ცვლილება ცვლის ბანკს 32-ის მითითებული ფინანსური ვალდებულებების განმარტებას, რომელიც ეხება უფლებების გაყენებას და გარკვეულ ოპერაციებს ან გარანტიებს როგორც კაპიტალის ინსტრუმენტს. ეს ინსტრუმენტი გამოიყენება თუ უფლებების გაყენება ხდება ყველა იმავე კლასის არსებული მფლობელების პროპორციულად, რათა შექმნილი იქნას ფიქსირებული რაოდენობის საწარმოს საკუთარი სააქტიონერო ინსტრუმენტი ფიქსირებულ უსაბუნებისმიერ ვალუტაში. ბანკი ვარაუდობს, რომ ეს ცვლილება გაეყენება არ მოახდენს ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2009 წლის ნოემბერში სსასს-მ გამოსცა ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები. ეს სტანდარტი უაქტივობრივად ჩაანაცვლებს ბანკს 39 ფინანსურ ინსტრუმენტებს: აღიარება და შეფასება. ფასს 9 ძალაში შევა 2013 წლის 1 იანვარს ან შემდეგ დაწყებული ფინანსური წლებისთვის. ორგანიზაციებს შეუძლიათ აღიარონ მისი პირველი ეტაპი 2009 წლის 31 დეკემბერს ან შემდეგ დასრულებული საანგარიშო პერიოდისთვის. ფასს 9-ის პირველი ეტაპი წარმოადგენს ახალ მოთხოვნებს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციასა და შეფასებასთან დაკავშირებით. კერძოდ, შემდგომი შეფასებისთვის ყველა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება ამორტიზაციის ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულების მოცემის ან შარალის საშუალებით იმ სავაჭროდ არსებული სააქტიონერო ინსტრუმენტების უპირაზო თუყიანით, რომელიც უნდა შეეხებოდეს სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრული შემოსავლების ანგარიშგების საშუალებით. ბანკი ამჟამად ატესტებს ახალი სტანდარტის შიღების გაყენების და განხილავს პირველი გამოყენების თარიღს.

სფიცი 19 „ამოწრული ფინანსური ვალდებულებები და კაპიტალის ინსტრუმენტები“

სფიცი 19 ინტერპრეტაცია გამოიცა 2009 წლის ნოემბერში და ძალაში შედის 2010 წლის 1 ივლისიდან. ინტერპრეტაცია ხაზლად უჩვენებს შესაბამის არჩევას, როდესაც იცვლება ფინანსური ვალდებულების პერიოდი და საწარმო უშუალო კაპიტალის ინსტრუმენტს, რათა ნაწილობრივ ან მთლიანად ამოწროს ფინანსური ვალდებულება. აღნიშნულ ინსტრუქციას არ ექნება მატერიალური გაყენება ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს-ის გაუმჯობესებები

2010 წლის მაისში სსასს-მა გამოსცა სტანდარტებში ცვლილების შესახებ ომნიბუსი, მისი პირდაპირი დანიშნულება იყო განმარტებებში სიხადის შეგანა და არაოთხმომდერულობის აღმოფხვრა. ამ ცვლილებების უმრავლესობა ძალაში შედის 2011 წლის იანვრიდან, თუმცა არის ცალკეული ცვლილებების მოლოდინი თითოეულ სტანდარტზე. 2010 წლის მაისის "ცვლილებები ფასს"-ში, რომლებსაც შესაძლოა გაეყენება ქონდით ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, აღწერილია ქვემოთ:

- ფასს 3 ბანკის კომპანიები: მუდღავს არჩევანს უმცირესობის წლის გამოქვამი, როგორც წილის, რომელიც მფლობელს აძლევს უფლებას ლიკვიდაციის დროს კომპანიის წმინდა აქტივების პროპორციულ ნაწილზე; იგი უნდა გამოიყენოს ან სამართლიანი ღირებულებით, ან მფლობელის საკუთრებაში არსებული ინსტრუმენტის პროპორციული კომპანიის იდენტიფიკირებადი წმინდა აქტივების ღირებულებით. რადგან უპროპორციული ცვლილება ძალაში შედის შეყვლილი ფასს 3-ის ძალაში შესულის თარიღიდან, შესაძლოა საჭირო გახდეს მომხდარი უფქვების დამუხტება შეყვლილი ფასს 3-ის ქვეშ, თუმცა ეს უნდა მოხდეს ცვლილების დანერგვამდე ბანკი მოულის, რომ შემოთხსენებულ ცვლილებებს არ ექნება გაყენება მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.
- ფასს 7 ფინანსური ინსტრუმენტები: ახსნა-განმარტება; შეაქვს ცვლილებები რაოდენობრივ და საკრუდიგო რისკის ახსნა-განმარტებაში. დამატებით მოთხოვნებს ექნება მცორე გაყენება, რადგან საჭირო იყოფილია იქნება შმა და ხელშისაწვლოში.
- ბანკს 34 შუალედური ანგარიშგებები: ამატებს ახსნა-განმარტების მოთხოვნებს იმ მოვლენებზე, რომლებიც გაყენებას ახდენენ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრამზე. აგრეთვე ფინანსური ინსტრუმენტების გადაგანამზე სამარგლიანი ღირებულების იგარაქიულ დონეებს შორის, ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაში ცვლილებებს და ცვლილებებს ხაჭკო ვალდებულებებსა და აქტივებში. დამატებითი ახსნა განმარტებები შეგანილი იქნება ბანკის შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებებში.
- ცვლილებები ფასს 1, ბანკს 1, ბანკს 27 და ფასს 13-ში არ გამოიწვევენ შეგყენებას ბანკის სააღრიცხვო პოლიტიკაზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე და შედეგებზე.

(ათას ლარში)

5. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

საბუღალტრო დაშვებები

ბანკის ბუღალტრული აღიქმის პოლიტიკასთან მიმართებაში, ხელშეწყობას გააჩნია შეხედულებები და შეფასებები, რომლებიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღრიცხულ თანხებზე:

- ▶ საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების დაფარვის ეღამდე ფლობის ფასთან ქაღალდებად კლასიფიცირება;
- ▶ მაკროეკონომიკური და არამაკროეკონომიკური ფინანსური აქტივების სახარვეზლო მომხმარებლის განგრძობილობა;
- ▶ საგადასახადო დანარიცხები;

შეფასების განუაზღვრელობა

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების დასადგენად, ბანკის ხელშეწყობამ საბუღალტრო პოლიტიკის გატარებისას გამოიყენა თავისი შეხედულებები და შეფასებები. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანი იხილეთ ქვემოთ:

სესხის გაუფასურების რეზერვი

ბანკის მიერ რეგულარულად ხდება სესხებისა და მოთხოვნების გადახედავა გაუფასურების მიმართებაში. ბანკი იყენებს საკუთარ გამოცდილებაზე დაფუძნებულ შეფასებებს ნებისმიერი გაუფასურების შარალის განსაზღვრის მიზნით იმ შემთხვევაში, როდესაც შესხებულს გააჩნია ფინანსური სირთულეები და მოიპოვება ისტორიული მონაცემები ანალოგიურ შესხებულთან მიმართებაში. შესაბამისად, ბანკი ელის საშუალო ფულადი ნაკადების ცვლილებას, რადგან არსებობს მონაცემები, რომელიც მიხედვითაა შესაძლოა ადგილობრივი ეკონომიკური მდგომარეობისა და დაფარუების სტაგნაციის გავარსება. ხელშეწყობა იყენებს შეფასებებს ისტორიული შარალის გამოცდილებაზე და საკრედიტო რისკის მასშტაბებზე დაყრდნობით და ობიექტურ საფუძველს ანალოგიური სესხებისა და მოთხოვნების ან მათი ჯგუფის გაუფასურების მიმართებაში. ბანკი ვერდნობა საკუთარ შეფასებებს სესხებისა და მოთხოვნების სათანადო მონაცემების კორექტირებისათვის მიმდინარე მოვლენების აღრიცხვის მიზნით.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები

საგადასახადო შარალთან დაკავშირებული გადავადებული საგადასახადო აქტივის აღიარება ხორციელდება მოსალოდნელი საგადასახადო მოგების ფარგლებში, რომელიც გამოყენებული შეიძლება იქნეს შარალის გასაქვითად. საჭიროა საგადასახადო მოგების მიღების დროისა და ოდენობის, ასევე მომავალი საგადასახადო დაგეგმარების სტატისტიკის განსაზღვრა რათა დადგინდეს გადავადებული საგადასახადო აქტივის ოდენობა, რომელიც ბანკს შეუძლია აღიაროს.

სესხის უზრუნველყოფის ღირებულების განსაზღვრა

ხელშეწყობა ამოწმებს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებებს რეგულარულად. ხელშეწყობა იყენებს თავის გამოცდილებას ან დამოუკიდებელი ექსპერტის დასკვნას საშარლოდანი ღირებულების რეგულირებისთვის, რათა მასში ასახული იყოს არსებული გარემოებები. უზრუნველყოფის მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია პარტნიორის სტრუქტურა რისკის შეფასებაზე.

6. ფული და ფულადი ექვივალენტები

	2010	2009
ნაღდი ფული	2,183	7,029
მიმდინარე ანგარიშები სება-ში	9,853	6,074
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	807	3,534
ფული და ფულადი ექვივალენტები	12,843	16,637

(ათას ლარში)

7. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

	2010	2009
დეპოზიტი 90 დღეზე მეტი ვალით	5,318	-
საქალაქებო რეზერვი სესხ-ში	2,836	2,552
სხვა	59	27
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8,213	2,579

საკრედიტო დაწესებულებებს მოეხიზებოდა საქართველოს ეროვნულ ბანკში საპროცენტო შემოსავლის მქონე დეპოზიტის (საქალაქებო რეზერვი) გახსნა, რომლის თანხა და მოკიდებულა საკრედიტო დაწესებულების მიერ მომიღებულ სახსრებზე და წარმოადგენს მომიღებული სახსრების 10%-ს ეროვნულ ვალუტაში და 5%-ს უცხოურ ვალუტაში (2009-5% როგორც ეროვნულ ისე უცხოურ ვალუტაში). ბანკის უფლება ასევე არის დეპოზიტების გამოგანასთან დაკავშირებით ისლუდება კანონმდებლობით. 2010 წლის 11 ოქტომბერს ბანკმა განათავსა დეპოზიტი სს საქართველოს ბანკში რომელსაც უაღა ეწერება 2011 წლის 22 თებერვალს და გააჩნია წლიური საპროცენტო განაკვეთი 4%-ის ოდენობით.

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები

	2010	2009
კორპორაციული სესხი	25,760	56,439
სამომხმარებლო სესხი	21,965	30,038
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	6,554	4,178
იპოთეკური სესხი საქსოფრებელი ფართისათვის	2,740	4,511
სხვა	513	437
კლიენტებზე გაცემული ჯამური სესხები	57,532	95,603
გამოკლებული - გაუფასურების რეზერვი	(9,311)	(13,176)
კლიენტებზე გაცემული სესხები	48,221	82,427

კლიენტებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვი

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების გაუფასურების რეზერვის დინამიკა გაიგების მიხედვით შემდეგია:

	კორპორაციული სესხი 2010	სამომხმარებლო სესხი 2010	მცირე ბიზნესის დაფინანსება 2010	იპოთეკური სესხი 2010	სხვა 2010	სულ 2010
1 იანვარი, 2010	4,057	7,316	1,057	718	28	13,176
წლის დანარიცხი	39	(3,204)	(258)	(281)	31	(3,673)
ამოღება	290	308	33	1	9	641
ჩამოწერილი თანხები	(28)	(606)	(86)	(126)	(7)	(833)
31 დეკემბერი, 2010	4,358	3,814	766	312	61	9,311
ინდივიდუალური გაუფასურება	2,866	2,566	294	117	24	5,867
კოლექტიური გაუფასურება	1,492	1,248	472	195	37	3,444
	4,358	3,814	766	312	61	9,311

ინდივიდუალურად
შეუფასებელი და
გაუფასურებულად
მიჩნეული
სესხების ჯამური
თანხა.

ინდივიდუალურად
შეუფასებელი
გაუფასურების
რეზერვის
გამოქვითვამდე

	6,995	6,281	624	307	24	14,231
--	-------	-------	-----	-----	----	--------

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

	კორპორატიული სესხი 2009	სამომხმარებლო სესხი 2009	მეორე ბიზნესის დაფინანსება 2009	იათვჯკური სესხი 2009	სხვა 2009	სულ 2009
1 იანვარი, 2009	5,246	5,985	967	699	73	12,970
წლის დანარიცხი ამოღება	238	4,201	265	432	387	5,523
ჩამოწერილი თანხები	1,379	139	117	-	-	1,635
31 დეკემბერი, 2009	<u>4,057</u>	<u>7,316</u>	<u>1,057</u>	<u>718</u>	<u>28</u>	<u>13,176</u>
ინდივიდუალური გაუფასურება	2,214	4,737	906	509	-	8,366
კოლექტიური გაუფასურება	1,843	2,579	151	209	28	4,810
	<u>4,057</u>	<u>7,316</u>	<u>1,057</u>	<u>718</u>	<u>28</u>	<u>13,176</u>
ინდივიდუალურ შეფასებულ და გაუფასურებულად მჩნეული სესხების ჯამური თანხა, ინდივიდუალურად შეფასებული გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვამდე	<u>6,051</u>	<u>10,459</u>	<u>1,781</u>	<u>1,209</u>	<u>-</u>	<u>19,500</u>

ინდივიდუალურად გაუფასურებული სესხები

ინდივიდუალური გაუფასურების რეზერვის მქონე სესხებზე დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი, აღიარებული 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 1,166 ლარს (2009 - 1,353 ლარს). ინდივიდუალური გაუფასურების მქონე სესხებისათვის, ბანკის მიერ ფლობილი უზრუნველყოფის საშაროლიანი დირებულება 2010 წლის 31 დეკემბერს შეადგენდა 8,302 ლარს (2009 - 25,767 ლარს). საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სესხების ჩამოწერა მხოლოდ დირექტორთა დასჯურის შემდეგ არის შესაძლებელი, და რაც შემთხვევებში, სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

სესხის უზრუნველყოფა

საჯირო უზრუნველყოფის მოცულობა და გაიო დამოკიდებულია შეთანხმებული მხარის საკრულიო რისკის შეფასებამე უზრუნველყოფის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების თაობამე შემუშავებულია ინსტრუქციები.

მიღებული უზრუნველყოფის ძირითადი ტიპები შემდეგია:

- კომერციული სესხებისათვის - უძრავი ქონება, ძირითადი საშუალებები და ბანკში არსებული ნაღდი ფული
- სამომხმარებლო სესხებისათვის - საცხოვრებელი ფართი

ბანკი ასევე ფლობს გარანტიებს მშობელი კომპანიებიდან, მათ შვილობილ კომპანიებზე გაცემულ სესხებთან მიმართებაში.

(ათას ლარში)

8. კლიენტებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სესხის უზრუნველყოფა (გაგრძელება)

ხელშეწყობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს და შესაძლოა მოითხოვოს დამატებითი უზრუნველყოფა ძირითადი ხელშეკრულების შესაბამისად. გაუფასურების რეზერვის აღქვებულობის შეფასებისთან ერთად, ხელშეწყობა ასევე ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებაზე დაკვირვებას.

წლის განმავლობაში ბანკის მუდობელობაში გადავიდა საწარმოო და საცხოვრებელი ფართები შეფასებული 5,967 (2009 – 9,323 ლარი) ლარად. ბანკის პოლიტიკის შესაბამისად, უზრუნველყოფიდან შერჩენილი აქტივები უნდა გაიყოს. მიღებული საფასური გამოიყენება ვალის დახაჯარად. ზოგადად, ბანკი არ იყენებს უზრუნველყოფიდან შერჩენილ აქტივებს ბიზნესის მიზნებისათვის. ხელახლა ფლობილი აქტივები აღრიცხულია სხვა აქტივებში.

კლიენტებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკში სესხების კონცენტრაცია შეადგენდა 16,259 ლარს, ათი უმსხვილესი მენაშე მხარის მიმართ მოთხოვნის სახით (ჯამური სესხის პორტფელის 28%) (2009 – 30,320 ლარი - 32%). ამ სესხების მიმართ აღიარებულ იქნა 3,079 ლარის ოდენობის რეზერვი (2009 – 2,710 ლარი).

სესხები გაცემულ იქნა შემდეგი მომხმარებელთა კატეგორიების:

	2010	2009
კერძო კომპანიები	20,020	66,330
ფიზიკური პირები	37,512	30,273
	57,532	95,603

სესხები გაცემულია ძირითადად საქართველოს ტერიტორიაზე, შემდეგ სექტორებზე:

	2010	2009
ფიზიკური პირები	37,512	30,273
კომერციული საწარმოები	17,510	51,972
სხვა	2,510	13,358
	57,532	95,603

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2010 და 2009 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გასაყიდად არსებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები შეადგენს საქართველოში მოქმედი კომპანიების კორპორაციულ წილს:

	აქტივები %	2010	აქტივები %	2009
სს გერვეთი	2.57%	260	2.57%	260
თბილისის ბანკთაშორისი საფინანსო ბირჟა	8.33%	40	8.33%	40
		300		300
გამოკლებული გაუფასურების რეზერვი (შენიშვნა 13)		(260)		(260)
გასაყიდად არსებული ფასიანი ქაღალდები		40		40

(ათას ლარში)

9. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები შედგება:

	2010				2009			
	ნომინალის წლიური საპროცენტო განაკვეთი	ვადა	საბალანსო ღირებულება	ნომინალ ური ღირებულ ება	ნომინალის წლიური საპროცენ ტო განაკვეთი	ვადა	საბალანსო ღირებულება	ნომინალური ღირებუ ლება
სამთავრობო								
ხასხასო ფასიანი ქაღალდები	9.05% - 9.75%	3 months	2,377	2,400	-	-	-	-
ხასხასო ვალდებულება	10.07% - 14.00%	5 months - 1 year	1,893	1,850	-	-	-	-
ხასხასო თამასქი დაფარვის ვადამდე ფლობილი ფასიანი ქაღალდები	13.80%	2 years	301	300	-	-	-	-
			4,371	4,550				

ერთწლიანი ხასხასო ვალდებულება საბალანსო ღირებულებით 882 ლარი, დაგირავებულია ბანკის მიერ სესხიდან მიღებული სესხის მიმართ.

10. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების დინამიკა შემდეგია:

	შენიშნა ნაგებობებ ი	ავეჯი და მოწყობი- ლობები	ომპიუტერ- ები და საოფისე ტექნიკა	საგრანს- პორტო საშუალე- ბები	მშენებარე აქტივები	სხვა	სულ
ღირებულება/გადაფასებ ა							
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,864	1,951	483	30	4,186	26,220
მაკება	-	17	12	9	-	14	52
კლება	-	-	(1)	(57)	(30)	-	(88)
გრანსფერი აქტივების ექსპიტი	(133)	-	-	-	-	-	(133)
გადაფასების ექსპიტი	-	-	-	-	-	-	-
31 დეკემბერი, 2010	17,573	1,881	1,962	435	-	4,200	26,051
დარიცხული იკეთა							
31 დეკემბერი, 2009	-	458	593	199	-	971	2,221
იკეთის დანარიცხი კლება	367 (8)	303 -	232 (1)	92 (23)	-	718 -	1,712 (32)
გადაფასების ექსპიტი	(359)	-	-	-	-	-	(359)
31 დეკემბერი, 2010	-	761	624	268	-	1,689	3,542
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება:							
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,406	1,358	284	30	3,215	23,999
31 დეკემბერი, 2010	17,573	1,120	1,138	167	-	2,511	22,509

(ათას ლარში)

10. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

	შენობა ნაგებობებ ი	ბუჯეტი და მოწყობი- ლობები	კომპიუტერ ები და საოფისე ტექნიკა	მაგრანს- პორტო საშუალე- ბები	მშენებარე აქტივები	სხვა	სულ
ღირებულება/გადაფასუ- ება							
31 დეკემბერი, 2008	10,154	1,261	1,038	455	5,256	3,244	21,408
მაკება	-	584	195	133	3,494	120	4,526
კლება	(80)	-	-	(105)	(11)	-	(196)
გრანსფერი	7,150	19	718	-	(8,709)	822	-
აფასების ეფექტი	485	-	-	-	-	-	485
გადაფასების ეფექტი	(3)	-	-	-	-	-	(3)
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,864	1,951	483	30	4,186	26,220
დარიცხული ელეთა							
31 დეკემბერი, 2008	-	231	337	114	-	494	1,176
ელეთის დანარიცხი	114	227	256	103	-	477	1,177
კლება	(1)	-	-	(18)	-	-	(19)
გადაფასების ეფექტი	(113)	-	-	-	-	-	(113)
31 დეკემბერი, 2009	-	458	593	199	-	971	2,221
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება:							
31 დეკემბერი, 2008	10,154	1,030	701	341	5,256	2,750	20,232
31 დეკემბერი, 2009	17,706	1,406	1,358	284	30	3,215	23,999

ბანკის შერ ჩართულ იქნა დამოუკიდებელი შეფასებელი, შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით. სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება საბაზრო მონაცემების გათვალისწინებით. გადაფასების თარიღია 2010 წლის 31 დეკემბერი. შენობა-ნაგებობები ფასდაღების მეთოდით რომ შეფასებულიყო, ძირითადი საშუალებების მთლიანი საბალანსო ღირებულება შეადგენდა:

	2010	2009
ღირებულება	19,690	19,690
დარიცხული ელეთა	(2,785)	(2,418)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	16,905	17,272

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა შემდეგია:

	ლიცენზიები	კომპიუტერული ტექნიკა	სულ
ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2009	857	84	941
მაკება	17	9	26
31 დეკემბერი, 2010	874	93	967
დარიცხული ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2009	218	20	238
ამორტიზაციის დანარიცხი	116	20	136
31 დეკემბერი, 2010	334	40	374
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება:			
31 დეკემბერი, 2009	639	64	703
31 დეკემბერი, 2010	540	53	593

(ათას ლარში)

11. არამაგერიალური აქტივები (გაგრძელება)

	ლიცენზიები	კომპიუტერული ტექნიკა	სულ
ღირებულება			
31 დეკემბერი, 2008	822	34	856
შაკება	35	50	85
31 დეკემბერი, 2009	857	84	941
ღარიბი ამორტიზაცია			
31 დეკემბერი, 2008	100	14	114
ამორტიზაციის დანარიცხი	118	6	124
31 დეკემბერი, 2009	218	20	238
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება:			
31 დეკემბერი, 2008	722	20	742
31 დეკემბერი, 2009	639	64	703

12. გადასახადები

მოგების გადასახადის ხარჯი შედგება:

	2010	2009
გადავადებული გადასახადის ხარჯი – დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება	554	(467)
მის უს გადავადებული გადასახადი, აღიარებული პირდაპირ კაპიტალში	(33)	(24)
მოგების გადასახადის (სარგებელი) ხარჯი	521	(491)

საქართველოში მოქმედ საწარმოებს მოეთხოვებათ ინდივიდუალური საგადასახადო დეკლარაციების წარდგენა. ბანკებისათვის, საგადასახადო განაკვეთი მოგებაზე, გარდა სხელშეიფო ფასიანი ქაღალდებისა 2010 და 2009 წლებში იყო 15%.

უუქტური მოგების გადასახადის განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით განსაზღვრული გადასახადის განაკვეთებისგან. შიმდინარე და საკანონმდებლო მოგების გადასახადის ხარჯის შედარება შემდეგია:

	2010	2009
(შარალი) / მოგება დაბეგრამდე	(1,177)	(5,514)
საკანონმდებლო გადასახადის განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის ხარჯი საკანონმდებლო განაკვეთით	(177)	(827)
დასაკეთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული არაგამოქვითი შარალი	413	204
მოგება აღიარებული მხოლოდ საგადასახადო მიზნებისთვის არაგამოქვითი ხარჯები	223	39
სხვა	33	93
29	-	
მოგების გადასახადის (სარგებელი) ხარჯი	521	(491)

მოგების გადასახადის ვალდებულებები შედგება:

	2010	2009
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	1,686	1,132
მოგების გადასახადის ვალდებულებები	1,686	1,132

(ათას ლარში)

12. გადასახადები (გაგრძელება)

31 დეკემბრის მდგომარეობით გადათვალვადი საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები და მათი დინამიკა შედეგადად:

	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება		2009	დროებითი სხვაობების წარმოშობა და შებრუნება		2010
	მოგება- მარალის ანგარიშგ ებაში	სხვა სრულ შემოსავა ლში		მოგება- მარალის ანგარიშგ ებაში	სხვა სრულ შემოსავ ალში	
დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების საგადასახადო ოჯახი:						
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო შარალები	168	1,197	-	1,365	57	- 1,422
დასაკეთრებული ქონების გაუფასურების რეზერვი	-	-	-	-	116	- 116
სესხის გაუფასურების რეზერვი	-	994	-	994	(940)	- 54
სხვა ვალდებულებები	6	10	-	16	12	- 28
გადათვალვადი საგადასახადო აქტივი	174	2,201	-	2,375	(755)	- 1,620
დროებითი გამოქვითვადი სხვაობების საგადასახადო ოჯახი:						
ძირითადი სამუდებოები და არამატერიალური აქტივები	(1,623)	(1,794)	(90)	(3,507)	234	(33) (3,306)
საპროცენტო შემოსავალი გაიკუმულ სესხებზე	(84)	84	-	-	-	- -
გადათვალვადი საგადასახადო ვალდებულება	(1,707)	(1,710)	(90)	(3,507)	234	(33) (3,306)
გადათვალვადი საგადასახადო ვალდებულება	(1,533)	491	(90)	(1,132)	(521)	(33) (1,686)

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკს გააჩნია 1,422 ლარის ოდენობის მომდევნო პერიოდზე გადატანილი საგადასახადო შარალი, რომელიც ამოიწურება 2020 წლისათვის, თუ არ მოხდა მისი უკლიშება.

13. სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი

გაუფასურების რეზერვების დინამიკა შემდეგია:

	გასაყიდად არსებული საინვესტიციო უასიანი ქადალდები	სანამართლო დაკები	დასაკეთრებუ ლი ქონება	გარანციები და პირობითი ვალდებულე ბები	ამოუკუნე- ბელი შეგებულება	სულ
31 დეკემბერი, 2008	260	-	-	-	-	260
დანაროები	-	-	1,252	117	109	1,478
ჩამოწერა	-	-	(267)	-	-	(267)
31 დეკემბერი, 2009	260	-	985	117	109	1,471
დანაროები (ამობრუნება)	-	100	692	1	(20)	773
დანაროები აღდგენა	-	-	155	-	-	155
31 დეკემბერი, 2010	260	100	1,832	118	89	2,399

(ათას ლარში)

13. სხვა აქტივების გაუფასურების რეზერვი (გაგრძელება)

აქტივების გაუფასურების რეზერვის გამოქვითვა ხდება დაკავშირებული აქტივის საბალანსო ღირებულებიდან. რეზერვები გამოუყენებელი შევსებულობისთვის, სასაბარაილო დაგებისთვის, გარანტიებისა და პირობითი ვალდებულებებისთვის აღირიცხება ვალდებულებებში.

14. საინვესტიციო ქონება

	2010	2009
1 იანვარი	2,194	1,337
შესყიდვები	810	1,294
ჩამოწერა	(1,070)	-
წმინდა ევლილება სამართლიან ღირებულებაში მოგება-მარალის გაყვლით	111	(437)
31 დეკემბერი	2,045	2,194

საინვესტიციო ქონება წარმოადგენილია სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც განისაზღვრა აკრედიტებული დამოუკიდებელი შემოახებლის, „ბეიკერ გილს“- შერ 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეფასების საფუძველზე. „ბეიკერ გილს“ წარმოადგენს ამ გილის საინვესტიციო ქონების შეფასების სპეციალისტს. სამართლიანი ღირებულება წარმოადგენს ღირებულებას, რომლითაც შეიძლება აქტივების გაყვლა მყოფზე, მსურველ შეიძველსა და მყოფზე, მსურველ გამყიდველს შორის, კომერციული გარიგებით, შეფასების თარიღისთვის, შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის სტანდარტების მხედლით.

საიჯარო შემოსავალი რომელიც წარმოიქმნება საინვესტიციო ქონებიდან, შედგება:

	2010	2009
საიჯარო შემოსავალი (შენიშვნა 24)	323	144

15. გასაყიდად არსებული დასაკუთრებული ქონება

გასაყიდად არსებული დასაკუთრებული ქონება წარმოადგენს შიწას, შენობა-ნაგებობებსა და ავტომობილებს განლაგებულს თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში. ბანკს განსრავლი აქვს ამ აქტივების რეალიზაცია და ამ ვარიეტის განხორციელება იგეგმება 2011 წელს. დასაკუთრებული ქონება სამართლიანი და საბალანსო ღირებულება:

	2010		2009	
	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
შიწა	2,267	2,678	2,976	2,698
შენობა-ნაგებობები	6,946	6,872	7,507	6,440
საგრანსპორტო საშუალებები	166	166	185	185
გასაყიდად არსებული დასაკუთრებული ქონება	9,379	9,716	10,668	9,323
ვაუფასურების რეზერვი (შენიშვნა 13)		(1,832)		(985)
წმინდა გასაყიდად არსებული დასაკუთრებული ქონება		7,884		8,338

2010 წლის 31 დეკემბერს ბანკს გადააყვსა დასაკუთრებული ქონება, ეალკული აქტივებისთვის სამართლიანი ღირებულება აღმოჩნდა საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლები. შესაბამისად ამგვარი აქტივების აღიარება მოხდა სამართლიანი ღირებულებით.

(ათბს ლარში)

16. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივები შედგება:

	2010	2009
წინასწარი გადახდები	1,221	2,191
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოკლების გადასახადის გარდა	199	256
სხვა მომსახურებიდან მისაღები თანხები	124	325
წარმოებული აქტივები	-	214
სხვა აქტივები	1,544	2,986

სხვა ვალდებულებები შედგება:

	2010	2009
რეზერვები გარანტიებსა და პირობით ვალდებულებებზე (შენიშვნა 13 და 22)	118	117
რეზერვები სასამართლო დავებზე (შენიშვნა 13)	100	-
რეზერვები გამოუყენებელ მუდგულებებზე (შენიშვნა 13)	89	109
აუღიგორული მომსახურების საფასური	85	113
გადასახადები	12	52
სხვა კრედიტორული დაგებობები	235	103
სხვა ვალდებულებები	639	494

საუაგრო მიზნებისთვის, ბანკი აწარმოებს ოპერაციებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებით - ძირითადად საგაღებო სვობებით. ქვემოთ მოცემილი ცხრილი უჩვენებს წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებას აღრიცხული როგორც აქტივი ან ვალდებულება ძირითადი თანხის მითითებით. ჯამურად აღრიცხული ძირითადი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის საფუძვლად აღებულ აქტივს ან ინდექსს და წარმოადგენს წარმოებული ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილების სამომად აღებულ ბაზის, ძირითადი თანხა წარმოადგენს გრანზაქციის წლის ბოლო ნარჩენ ღირებულებას და არ უჩვენებს არც საბაზრო და არც საკრედიტო რისკს.

	2010		2009	
	ძირითადი თანხა	სამართლიანი ღირებულება ვალდებულება	ძირითადი თანხა	სამართლიანი ღირებულება ვალდებულება
საუაგრო სვობა	-	-	5,351	214
წარმოებული აქტივი, მთლიანად	-	-	-	214

17. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე

	2010	2009
მიმდინარე ანგარიშები	6	6
ეროვნული ბანკიდან მიღებული სესხები	900	-
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	906	6

ბანკმა მთლიან მოკლევადიანი სესხი საქართველოს ეროვნული ბანკიდან ეროვნული სახელმწიფო ფაბრიკის ქაღალდის უმრავლესობით, რომლის საბაზანსო ღირებულებაც არის 882 ლარი (შენიშვნა 9).

(ათას ლარში)

18. ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე

	2010	2009
მიმდინარე ანგარიშები	11,417	29,615
ვალიანი დეპოზიტები	8,530	28,706
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	19,947	58,321

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე, 10,969 ლარის ოდენობით (55%) მოიცავს ათ უმსხვილეს მესამე შტაბს (2009 - 44,284 ლარი (76 %)). გარანტიების უზრუნველყოფის სახით ფლობილი ნაღდი ფული 34 ლარი (2009 - 9,113 ლარი).

ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე მოიცავს შემდეგ მეანაბრეთა კაიებს:

	2010	2009
კერძო საწარმოები	13,814	46,022
ფიზიკური პირები	6,095	7,090
სახელმწიფო და საბიუჯეტო ორგანიზაციები	38	5,209
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	19,947	58,321

მეანაბრეთა ანგარიშების ანალიზი უკონომიკური სექტორების მიხედვით შემდეგია:

	2010	2009
უბჭრობა	7,639	24,604
ფიზიკური პირები	6,095	7,090
სასაკუმრო	1,480	14,343
უბრავე ქონების მშენებლობა	773	878
თრანსპორტი, კომუნიკაციები და ენერჯეტიკა	5	186
სხვა	3,955	11,220
ვალდებულებები მეანაბრეთა წინაშე	19,947	58,321

19. აქციონერთაგან მიღებული სესხები

აქციონერთაგან BTA Bank – ისგან მიღებული სესხები არ არის უზრუნველყოფილი და 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს:

ვალუტა	თანხა (ათას ლარში)		ვალი		1 წლიური საპროცენტო კანაქვითი	
	2010	2009	2010	2009	2010	2009
USD	10,408	8,731	27-Aug-14	27-Aug-10	12%	18%
USD	9,645	8,119	28-May-14	28-May-10	12%	18%
USD	9,258	8,819	18-Feb-14	18-Feb-10	12%	18%
USD	8,562	7,271	25-Oct-14	25-Jan-10	12%	18%
USD	3,718	3,437	04-Mar-14	05-Mar-10	12%	18%
USD	3,103	3,703	14-Nov-14	14-Nov-14	10%	10%
USD	1,680	1,450	11-Feb-14	08-Jan-10	12%	18%
USD	1,273	-	18-Feb-14	-	12%	-
USD	391	-	04-Mar-14	-	12%	-
	48,038	41,530				

(ათას ლარში)

20. სუბორდინირებული სესხი

2009 წლის 14 მარტს, ბანკმა JSC BTA Bank - ისგან (აქციონერი) მიიღო აშშ დოლარში დენომინირებული სუბორდინირებული სესხი. 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთი შეადგენს 2,683 ლარს (2009 - 2,551). სესხის ძირითადი თანხა დაფარულ უნდა იქნას ეადის დადგომისას - 2013 წლის 14 მარტს. საპროცენტო განაკვეთი - 9% კვარტალურად უნდა იქნას დაფარული. სესხი სუბორდინირებულია ბანკის ყველა სხვა კრედიტორის მიმართ.

21. კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი

ხვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 30,000 (2009: 30,000). თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულებაა 1 ლარი. ყველა განცხადებული აქცია გამოშვებულ და შილიანად დაფარულ იქნა.

ბანკის საწესდებო კაპიტალი აქციონერთა მიერ ლარში იქნა შეგანილი. შესაბამისად, დივიდენდებისა და კაპიტალის განაწილება ლარში უნდა მოხდეს.

დივიდენდები

2010 და 2009 წლებში განცხადებული და გადახდილი დივიდენდები არ არსებობდა.

22. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

როგორც განვითარებად ბაზარს, საქართველოს არ გააჩნია ძლიერ განვითარებული ბიზნესი და მარეგულირებელი ინფრასტრუქტურა, რომელიც, როგორც წესი, ახასიათებს უფრო მომწიფებულ საბაზრო ეკონომიკას. საქართველოში ოპერირება დაკავშირებულია ისეთ რისკებთან, რომლებიც, როგორც წესი, არ არსებობს განვითარებულ ბაზრებზე (იმ რისკის ნათელია, რომ ღარი არ წარმოადგენს თავისუფლად კონვერტირებად ვალ უკან ქვეყნის გარეთ, ასევე მხედველობაშია მისაღები განვითარებული სასესხო და კაპიტალის ბაზრები). ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში, საქართველოს შიგნითა და მსოფლიოში ნაბიჯები გადადგა საბანკო, იურიდიული, სავაჭრო და მარეგულირებელი სისტემების ჩამოყალიბებისათვის საჭირო რეგულირებების მიმართებით, რაც მოვლად კომპიუტერ ვალდების ახდენს საინვესტიციო კლიმატზე. ხელმძღვანელობის აზრით, აღნიშნული ნაბიჯები ამცირებს ბიზნეს რისკებს საქართველოში.

აღნიშნული გენდენცია მოხდა ისახავს არსებული ბიზნეს გარემოს გაუმჯობესებას საქართველოს ეკონომიკის სამომავლო სტაბილურია მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული შემოსუბუნებულ რეგულირებებზე და საქართველოს შიგნითა და გარეგანი ფინანსური თუ ეკონომიკური მომენტის ეფექტურობაზე. თუმცა, საქართველოს ეკონომიკა მგრძობიარება მსოფლიოში საბაზრო და ეკონომიკური პირობების გაუმჯობესების მიმართ.

თუმცა ხელმძღვანელობის მიაჩნია, რომ ის ღებულობს სათანადო მომენტს მიმდინარე პირობებში ბანკის საქმიანობის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისათვის, მოულოდნელმა სამომავლო ნეგატიურმა ცვლილებებმა შემოიღონ მსუხუხველი ნაკითხების დაკავშირებით, შესაძლოა ვარაუდითი გაეღონ იქონიოს ბანკის შედეგებზე და ფინანსურ მდგომარეობაზე ისეთი სახით, რომლის განსაზღვრაც ამჟამად ვერ სერხდება.

(ათას ლარში)

22. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)**ფუნქციონირებადი საწარმო**

როგორც ნახევრები 29-ე შენიშვნაში, ბანკს ფინანსური საქმიანობის მნიშვნელოვანი წილი კონცენტრირებულია მის ერთ-ერთ აქციონერთან, სს ბითივი გამახეთთან, ოპერაციებში და მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მის დახმარებასა და დაფინანსებაზე.

ბანკის მმართველობა დარწმუნებულია, რომ აქციონერის ფინანსური მხარდაჭერით შეძლებს ლიკვიდობის გაუმჯობესებას და როგორც ასეთი შეძლებს განაგრძოს ვალდებულებების დაფარვა მათი გადახდის ვალის დადგომის მომენტისთვის, აღნიშნულიდან გამომდინარე, ეს ფინანსური ანგარიშგებები მოშვებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპებით.

თუმცა, არსებობს არსებითი განუხაზღვრელობა დაკავშირებული აქციონერის შესაძლებლობასთან განაგრძოს ბანკის დახმარება, რომელსაც შეუძლია მნიშვნელოვნად ექვეყნოს დააყენოს ბანკის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. აქედან გამომდინარე ბანკი შესაძლოა გახდეს უნარო მის ჩვეულ საქმიანობის პროცესში დროულად გაანაღდოს აქციები და დაფაროს ვალდებულებები.

კანონმდებლობა

ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობისას მიმდინარე სასამართლო პროცესებთან და საჩივრებთან მიმართებაში ხელშეწყობილობას მიაჩნია, რომ ამგვარი სასამართლო პროცესებიდან წარსომობილი ვალდებულება, თუ ასეთს აღვლით ექნება, არ აქონიებს არსებით უარყოფით გავლენას ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო საქმიანობის შედეგებზე.

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, საეკოგო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვაგვარი ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა და ხშირ ცვლილებებს განიცდის. ხელშეწყობილობის მიერ აღნიშნული კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში შესაძლოა შესაბამისმა რევიზორებმა თუ ენგრაზურმა ორგანიზებმა სწორად არ მიიჩნიონ. საქართველოში უკანასკნელ პერიოდში განვითარებული მოვლენები ცხადყოფს, რომ საგადასახადო ორგანიზები შეკარად უღებთან კანონმდებლობის ინტერპრეტაციისა და შეფასების საკითხს; შედეგად, შესაძლოა, ექვეყნოს დადგეს ის გარიგებები და ქმედებები, რომლებიც უწინ მართებულად მიიჩნეოდა და ბანკს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები დაეკისროს. საგადასახადო ორგანიზები უფლებამოსილი არიან, შეამოწონ კომპანიის საგადასახადო მდგომარეობა წინა სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, განსაზღვრული გარიგებების არსებობისას კი უფრო ხანგრძლივ პერიოდსაც გადახედონ.

2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ხელშეწყობილობას მიაჩნია, რომ მათ მიერ კანონმდებლობის ინტერპრეტაცია მართებულია და უზრუნველყოფს ბანკის საქმიანობის შემდგომ სტაბილურობას.

პირობითი ფინანსური ვალდებულებები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ფინანსური პირობითი ვალდებულებები მოიცავს

	2010	2009
საკრედიტო ვალდებულებები		
გამომყვებული გარანტიები	1,337	15,150
გამოუყვებელი საკრედიტო სამუალებები	1,238	2,862
	2,575	18,012
ვალდებულებები სოპერაციო იჯარიდან		
არა უკვიანეს 1 წლისა	740	796
1 წლის შემდგომ, მაგრამ არა უკვიანეს 5 წლისა	2,848	1,880
5 წლის შემდგომ	633	1,049
	4,021	3,725
გამოკლებული - რებერები (შენიშვნა 13)	(118)	(117)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოკლებამდე)	6,478	21,620
გამოკლებული - გარანტიების უზრუნველყოფის ხაზით ფლობილი ნაღდი ფული (შენიშვნა 18)	(84)	(9,113)
პირობითი ფინანსური ვალდებულებები	6,394	12,507

(ათას ლარში)

23. წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი

	2010	2009
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	1,058	1,165
გამოსყვებული გარანტიები	88	508
ვალუტის კონვერტირება	20	40
სხვა	181	135
გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	1,347	1,848
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	245	247
საკასო ოპერაციები	15	14
მიღებული გარანტიები	-	12
სხვა	45	33
გასამრჯელო და საკომისიო ხარჯი	285	306
წმინდა გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი	1,062	1,542

24. სხვა შემოსავალი

	2010	2009
საიჯარო შემოსავალი (შენიშვნა 14)	323	144
ჯარიმები	114	106
მოგება საინვესტიციო ძირითადი საშუალებების გადაფასებიდან (შენიშვნა 14)	111	-
ანაზღაურებული სასამართლო ბაჟი	79	237
სადაზღვევო კომპანიიდან მიღებული გასამრჯელო შემოსავალი დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან	13	4
ფინანსური აქტივების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი	-	59
ფინანსური აქტივების გადაფასებიდან მიღებული შემოსავალი	-	214
სხვა	2	4
სხვა შემოსავალი სულ	642	768

25. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2010	2009
დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული წარბაი იჯარა	1,204	-
იურიდიული მომსახურება და კონსულტაციები	844	964
კომუნალური მომსახურების ხარჯი	596	567
კომუნიკაციები	358	324
საოპერაციო გადასახადები	312	344
უსაფრთხოება	309	301
მარკეტინგი და რეკლამა	270	279
ბარათების დამზადებასთან დაკავშირებული ხარჯები	266	769
საოფისე მოწყობილობები	131	153
ძირითადი საშუალებების შეკეთება-შენახვა	102	281
სამიწისქვეშა და დაკავშირებული ხარჯები	89	61
გასართობი ღონისძიებები	52	62
დაზღვევა	18	48
სხვა	17	28
სხვა საოპერაციო ხარჯები	666	597
სხვა საოპერაციო ხარჯები	5,204	4,778

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა

შესავალი

რისკი ბანკის საქმიანობის განუყოფელი ნაწილია. რისკის მართვა შესაძლებელია მუდმივი იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მონიტორინგის გზით რისკების ლიმიტთან მიმართებაში. რისკების მართვის პროცესი მნიშვნელოვანია ბანკის უწყვეტი განვითარებისათვის, შესაბამისად, ბანკის თითოეული თანამშრომელი ვალდებულია გაამყაროს საკუთარ საქმიანობასთან დაკავშირებული რისკი. ბანკის წინაშე ძირითადად დგას საკრედიტო, ლიკვიდობის, სიბაზრო და საოპერატიო რისკები, საბაზრო რისკი თავის მხრივ აქვია საეაქრო და არსაეაქრო რისკებად. ბანკის წინაშე დგას აგრეთვე საოპერატიო რისკიც.

რისკის მართვის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემოს, ტექნოლოგიური და აბრკობრივი ცვლილებები. რისკების მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმვის პროცესის მეშვეობით.

რისკების მართვის სტრუქტურა

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების იდენტიფიცირებასა და კონტროლზე, თუმცა ცალკეული დამოუკიდებელი ერთეულები პასუხს ატვირთენ რისკების მართვისა და მონიტორინგზე.

დირექტორთა საბჭო

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო პოლიტიკის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე.

მმართველთა საბჭო

მმართველთა საბჭო პასუხისმგებელია ბანკში რისკების მართვის პროცესების მონიტორინგზე.

რისკების მართვის კომიტეტი

რისკების მართვის კომიტეტი აკისრია პასუხისმგებლობა რისკების მართვის სტრატეგიის ჩამოყალიბებასა და მისთან დაკავშირებული პრინციპების, წესების, პოლიტიკისა და ლიმიტების შესრულებაზე. რისკების მართვის კომიტეტი პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული არსებითი საკითხების რეგულირებასა და შესაბამისი გადაწყვეტილებების მართვისა და შედარებით დეტალურად.

რისკების მართვის ერთეული

რისკების მართვის ერთეული პასუხისმგებელია რისკებთან დაკავშირებული პროცედურების შემუშავებასა და დანერგვაზე, დამოუკიდებელი კონტროლის პროცესის უზრუნველყოფის მიზნით.

რისკის მკონტროლებელი ერთეული

რისკის მკონტროლებელი ერთეული პასუხისმგებელია ბანკის რისკების პოლიტიკისა და ლიმიტების შესრულების მონიტორინგზე, თითოეულ ბიზნეს ერთეულს გააჩნია დეცენტრალიზებული ერთეული, რომელიც პასუხისმგებელია რისკების დამოუკიდებელ კონტროლზე, ახალი პროდუქტების და სტრუქტურული ოპერატივების რისკების შეფასების და მათი ლიმიტების მონიტორინგის ჩათვლით. ერთეული ასევე პასუხს ატევს რისკების შეფასების და ანგარიშების სისტემებზე.

ბანკის ხაზინა

ბანკის ხაზინა პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვისა და მთლიანად ფინანსურ სტრუქტურაზე, ხაზინა ძირითადად პასუხს ატევს ბანკის დაფინანსებისა და ლიკვიდობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

შიდა აუდიტის მიერ ყოველთვიურად ხდება ბანკის რისკების მართვის პროცესების აუდიტი, შიდა აუდიტი ამოწმებს როგორც პროცედურების აღკვეთუნობას, ასევე ბანკის შესაბამისობას აღნიშნულ პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ხელმძღვანელობასთან განიხილავს შეფასების შედეგებს და სამეთვალყურეო საბჭოს წარუდგენს მის აღმოჩენებსა და რეკომენდაციებს.

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

რისკების შეფასებისა და ანგარიშების სისტემები

ბანკის რისკების შეფასება ხორციელდება იმ მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ითვალისწინებს ჩვეულებრივ ვითარებაში წარმოქმნილ მოხაზოდნულ დანაკარგებსა და გაუთვალისწინებელ შარალს, რომელიც ფასდება წარსულში წარმოშობილი შარალის სტატისტიკური მონაცემების საფუძველზე. მოდელი იყენებს ალბათობის ისტორიულ გამოცდილობაზე დაყრდნობით, რომელიც კორექტირებულია ეკონომიკური გარემოს გათვალისწინებით. ბანკი განისილავს უარეს სცენარსაც, როდესაც ფაქტობრივად აღვივია აქვს ისეთ ექსტრემალურ მოვლენებს, რომლებიც არ უნდა აღმდგარიყო.

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უპირატესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილი ლიმიტების საფუძველზე. აღნიშნული ლიმიტები ასახავს როგორც ბანკის ბიზნეს სტრატეგიასა და საბაზრო პირობებს, ასევე ბანკისათვის მისაღები რისკის დონეს, შერჩეული დარგების ხაზგასმით. გარდა ამისა, ბანკი აკონტროლებს და აფასებს რისკის მრეცლობას თითოეული სახის რისკისა და საქმიანობასთან მიმართებაში.

ნებისმიერ საქმიანობასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შემოწმება ხდება ანალიზის, კონტროლისა და ადრეული რისკების იდენტიფიცირების მიზნით. აღნიშნული ინფორმაციის და ახსნა-განმარტებების წარდგენა ხდება შიშართულთა საბჭოსათვის, რისკების მართვის კომიტეტისა და თითოეული განყოფილების ხელმძღვანელებისათვის. ანგარიში მოიცავს ისეთ საკითხებს, როგორცაა აგრეტირებული საკრედიტო რისკი, საკრედიტო პროცნოზები და ლიმიტებთან დაკავშირებული გამონაკლისები. ყოველივიურად წარმოებს დეტალური ანგარიშგება სამრეწველო, სასოფლისმარეცლო და გეოგრაფიული რისკების შესახებ. სედა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალი კვარტალურად აფასებს საკრედიტო შარალების რეზერვის ადეკვატურობას. კვარტალში ერთხელ დირექტორთა საბჭოს ეგზავნება დაწერილებითი ანგარიში, რომელიც მოიცავს ბანკის რისკების შეფასებისა და გამსაზღვრისათვის აუცილებელ ინფორმაციას.

ბანკში თითოეულ რგოლს ეგზავნება საეციალური ანგარიში, რისკების შესახებ დეტალური, აუცილებელი და განახლებული ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით.

ყოველდღიურად დირექტორთა საბჭო და ბანკის შესაბამისი თანამშრომლები შჯელობენ საბაზრო ლიმიტების გამოყენების, ქონებრივი ინვესტიციების და ლიკვიდობის, ასევე, სხვა რისკების შესახებ.

რისკის შემცირება

ბანკის რისკების მართვის სტრატეგიის ნაწილს წარმოადგენს ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენება საპროცენტო განაკვეთის და ებლუტის კურსის ცვლილებათა შედეგად წარმოქმნილი რისკების, კასიტალის რისკის, საკრედიტო რისკისა და პროცნოზირებადი ოპერაციების შედეგად წარმოქმნილი რისკების მართვის მიზნით.

საკრედიტო რისკის შემცირების მიზნით, ბანკი აქტიურად იყენებს უზრუნველყოფას.

ჭარბი რისკის კონცენტრაცია

რისკის კონცენტრაციის აღვივია აქვს მაშინ, როდესაც შეთანხმებული შარეები ჩართულნი არიან შჯავს ბიზნეს საქმიანობაში, საქმიანობას ეწევიან ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ რეგიონში, ან აქვთ შჯავსი ეკონომიკური მდგომარეობა და ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა ცვლილებები თანაბარ უარყოფით გავლენას ახდენს საბელშეკრულებო ებლბებულებების შესრულების უნარზე. კონცენტრაცია მუთითებს იმაზე, რომ ბანკი შედარებით მგრძნობიარე იქნება კონკრეტულ სფეროში თუ გეოგრაფიულ ნაწილში მსმდინარე ცვლილებების მიმართ.

ჭარბი რისკის კონცენტრაციის თავიდან აცილების მიზნით, ბანკის პოლიტიკა და პროცედურები მოიცავს საეციალურ ინსტრუქციებს დიფერსიფიცირებულ პორტფელთან დაკავშირებით. იდენტიფიცირებული საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის კონტროლი და მართვა შესაბამისად ხდება.

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი

ბანკის საკრედიტო რისკი დგება მხარის შესაძლო წარადის შემთხვევაში, თუ ეს წარადი გამოწვეულია მეორე მხარის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი ვალდებულებების შეუსრულებლობით. ბანკი მართავს და აკონტროლებს საკრედიტო რისკებს, იმ რისკების მოცულობაზე კონტროლის დაწესებით, რომელთა მიხედვით სურს ინდივიდუალური შეთანხმებული მხარეებისათვის, ასევე ცენტრალური და დარგობრივი კონცენტრაციისათვის, ასევე ამგვარი რისკების გაელენის მონიტორინგის მეშვეობით.

ბანკში დანერგულია საკრედიტო ხარისხის განხილვის პროცედურა, რათა დროულად მოხდეს შეთანხმებული მხარეების კრედიტუნარიანობის შესაძლო ცვლილების იდენტიფიცირება. აღნიშნული განხილვა ეხება სველდროულ უზრუნველყოფაზე, საკრედიტო რისკის კლასიფიკაციების სისტემის გამოყენებით, დაწესებულია ლიმიტები შეთანხმებული მხარისათვის, რითაც ხდება თითოეული შეთანხმებული მხარისათვის საკრედიტო რეიტინგის მინიმალური საკრედიტო რეიტინგების გადახვევა რეგულარულად ხდება. საკრედიტო ხარისხის განხილვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკით გამოწვეული პოტენციური წარადი და მიიღოს სათანადო ზომები.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან წარმოშობილი საკრედიტო რისკი ნებისმიერ დროს ეხება მხოლოდ კომპიანერ სამართლიან დირეზულებას, როგორც ეს ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

საკრედიტო ვალდებულებების რისკი

ბანკი მომხმარებელს აძლევს გარანტიას, რომლის თანახმად, ბანკმა შესაძლოა კლიენტის სახელით ვალდებულებების დასრულება აღნიშნული თანხების მიღება ხდება მომხმარებელთაგან აკრედიტაციის პირობების საფუძველზე. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას რისკების დაკავშირებული ანალიტიკური რისკების წინაშე და მათი შესწორება ხდება კონტროლის იდენტიფიცირების პროცედურებისა და პოლიტიკის შესაბამისად. ქვემოთ მოყვანილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების კომპონენტების მაქსიმალური საკრედიტო რისკი, წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების ჩათვლით. მაქსიმალური რისკი ვაშურად არის ნაჩვენები, ურთიერთობის და უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებიდან გამოდინარე შემცირებამდე.

	შენიშვნა	მაქსიმალური რისკი 2010	მაქსიმალური რისკი 2009
ფული და ფულადი ექვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	6		9,608
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	10,660	2,579
კლიენტებზე აკრედიტებული სესხები	8	8,213	82,427
დაფარვის ვადამდე ფლობილი საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	9	48,221	-
		4,371	-
		71,465	94,614
პრობითი ფინანსური ვალდებულებები	22	2,457	17,895
მთლიანი საკრედიტო რისკი		73,922	112,509

როდესაც ფინანსური ინსტრუმენტი ასახულია სამართლიანი დირეზულებით, შემოთ ნაჩვენები თანხები წარმოადგენს მიმდინარე საკრედიტო რისკს, თუმცა არა იმ მაქსიმალურ რისკს, რომელიც შესაძლოა წარმოიქმნას მომავალში დირეზულებების ცვლილების გამო.

ფინანსური ინსტრუმენტის თითოეული გაოსათვის, მაქსიმალური საკრედიტო რისკის თაობაზე უფრო დეტალური ინფორმაცია მოიხსენიება კონკრეტულ შენიშვნებში. უზრუნველყოფისა და რისკის შემცირების შეთხოვების ეფექტი ნაჩვენებია შენიშვნაში 8.

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივების ტიპების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხის მართვა ხდება ბანკის შიდა საკრედიტო რეიტინგებით, ქვემოთ მოყვანილია აქტივების ტიპების საკრედიტო ხარისხი, ფინანსური მატრიცის ანგარიშების სესხებთან დაკავშირებულ მუხლებთან მიმართებაში, ბანკის საკრედიტო სისტემაზე დაყრდნობით.

	არ არის გაუფასურებული				ინდივიდუ-	სულ 2010
	მალალი რეიტინგი 2010	სტანდარ- ტული რეიტინგი 2010	არასტან- დარტული რეიტინგი 2010	ალურად გაუფასურ- ებული 2010		
ფული და ფულადი ექვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	6	10,660	-	-	-	10,660
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	8,213	-	-	-	8,213
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8					
კორპორატიული სესხი		15,735	1,044	1,986	6,995	25,760
მცირე ბიზნესის დაფინანსება		5,253	244	433	624	6,554
სამომხმარებლო სესხი		11,913	2,228	1,543	6,281	21,965
იპოთეკური სესხი საცხოვრებელი ფართობისათვის		2,036	397	-	307	2,740
სხვა		487	2	-	24	513
		<u>35,424</u>	<u>3,915</u>	<u>3,962</u>	<u>14,231</u>	<u>57,532</u>
სულ		54,297	3,915	3,962	14,231	76,405

	არ არის გაუფასურებული				ინდივიდუ-	სულ 2009
	მალალი რეიტინგი 2009	სტანდარ- ტული რეიტინგი 2009	არასტან- დარტული რეიტინგი 2009	ალურად გაუფასურ- ებული 2009		
ფული და ფულადი ექვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	6	9,608	-	-	-	9,608
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	7	2,579	-	-	-	2,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები	8					
კორპორატიული სესხი		46,830	2,188	1,370	6,051	56,439
მცირე ბიზნესის დაფინანსება		1,349	456	592	1,781	4,178
სამომხმარებლო სესხი		15,275	1,862	2,442	10,459	30,038
იპოთეკური სესხი საცხოვრებელი ფართობისათვის		2,473	290	539	1,209	4,511
სხვა		437	-	-	-	437
		<u>66,364</u>	<u>4,796</u>	<u>4,943</u>	<u>19,500</u>	<u>95,603</u>
სულ		78,551	4,796	4,943	19,500	107,790

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული ვადაგადაცილებული სესხები მოიცავს სესხებს, რომელთა ვადაგადაცილება რამდენიმე დღეს შეადგენს ქვემოთ მოცემულია ვადაგადაცილებული სესხების ანალიზი ვადიანობის მიხედვით. ვადაგადაცილებული სესხების უმრავლესობა არ მოიხვევა გაუფასურებულად.

ბანკის პოლიტიკაა აწარმოოს და მუდმივად გადახდის პორტფელში არსებული მსესხებლების საკრედიტო რეიტინგს. შედგენილია შესაბამისი რისკის რეიტინგები და სისტემატიურად ხდება მათი გადახედვა.

საკრედიტო რისკის შეფასების პოლიტიკა იმ ფინანსური აქტივებისათვის, რომლებიც არც ვადაგადაცილებულია და არც ინდივიდუალურად გაუფასურებულია, ბანკის შივრ ახე განისაზღვრება:

- ▶ ფინანსური აქტივი, რომლის სამუალო ვადაგადაცილება შეადგენს 10 დღეზე ნაკლებს ან უტოლდება 10 დღეს, შეფასებულია როგორც მაღალი რეიტინგის მქონე;
- ▶ ფინანსური აქტივი, რომლის სამუალო ვადაგადაცილება შეადგენს 10 დღეზე მეტს და 20 დღეზე ნაკლებს ან 20 დღეს, შეფასებულია როგორც სტანდარტული რეიტინგის მქონე;
- ▶ ფინანსური აქტივი, რომლის სამუალო ვადაგადაცილება შეადგენს 20 დღეზე მეტს და 90 დღეზე ნაკლებს ან 90 დღეს, შეფასებულია როგორც არასტანდარტული რეიტინგის მქონე.

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ვადაგადაცილებული მატრამ არა გაუფასურებული სესხების ვადიანობის ანალიზი ფინანსური აქტივების კატეგორიების მიხედვით

	30 დღეზე ნაკლები 2010	31-60 დღე 2010	61-90 დღე 2010	90 დღეზე მეტი 2010	სულ 2010
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8,213	-	-	-	8,213
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორატიული სესხი	16,604	306	427	1,428	18,765
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	5,535	-	-	395	5,930
სამომხმარებლო სესხი	13,465	288	527	1,404	15,684
იპოთეკური სესხი					
საცხოვრებელი ფართისათვის	2,005	141	14	273	2,433
სხვა	489	-	-	-	489
	38,098	735	968	3,500	43,301
სულ	46,311	735	968	3,500	51,514
	30 დღეზე ნაკლები 2009	31-60 დღე 2009	61-90 დღე 2009	90 დღეზე მეტი 2009	სულ 2009
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	2,579	-	-	-	2,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები					
კორპორატიული სესხი	46,928	1,874	-	1,588	50,388
მცირე ბიზნესის დაფინანსება	2,388	-	-	9	2,397
სამომხმარებლო სესხი	16,914	740	9	1,916	19,579
იპოთეკური სესხი					
საცხოვრებელი ფართისათვის	2,910	323	-	69	3,302
სხვა	437	-	-	-	437
	69,575	2,937	9	3,582	76,103
სულ	72,154	2,937	9	3,582	78,682

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

გაუფასურების შეფასება

სესხის გაუფასურების შეფასებისათვის ძირითადად საჭიროა ინფორმაცია იმის თაობაზე, არის თუ არა ძირითადი თანხა ან პროცენტი 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული, თუ არსებობს რაიმე სახის ცნობილი სირთულეები შეთანხმებული შარის ფულად ნაკადებთან მიმართებაში, შეგვირდა თუ არა საკრედიტო რეიტინგი ან თუ დაირღვა ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობები. გაუფასურების შეფასება ხდება ინდივიდუალურად შეფასებული რემერვების ან კოლექტიურად შეფასებული რემერვების გათვალისწინებით.

ინდივიდუალურად შეფასებული რემერვები

ბანკი თითოეული სესხისათვის ინდივიდუალურად განსაზღვრავს რემერვს. რემერვის თანხის განსაზღვრისას მხედველობაში მიიღება შეთანხმებული შარის ბიზნეს გეგმა, მისი უნარი გაუმკლავდეს ფინანსურ სირთულეებს ასეთი წარმოშობის შემთხვევაში, ეკონომიკის შემთხვევაში დაეცემილი ქმედებები, სხვა ფინანსური სახსრების არსებობა და უზრუნველყოფის სარეალიზაციო ფასი, ასევე, მოხალისეული ფულადი ნაკადების ვადა. გაუფასურების შარადის შეფასება ხდება საანგარიშგებო თარიღით, თუ გათვალისწინებული მოვლენები სხვაგვარად არ მოითხოვს.

კოლექტიურად შეფასებული რემერვები

რემერვების შეფასება კოლექტიურად ხდება იმ სესხებიდან წარმოშობილი ზარალისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არ არის არსებითი (საკრედიტო ბარათების, იპოთეკური სესხისა და უზრუნველყოფის გარეშე სამომხმარებლო სესხების ჩათვლით) და იმ სესხებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად არსებითია, მაგრამ არ არსებობს ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. რემერვების შეფასება ხდება საანგარიშგებო თარიღით ყველა ცალკეული პორტფელისათვის.

კოლექტიური შეფასება ითვალისწინებს გაუფასურებას, რომელიც წარმოდგენილი უნდა იყოს პორტფელში, იმისა და მიუხედავად, არსებობს თუ არა ინდივიდუალური გაუფასურების ობიექტური საფუძველი. გაუფასურების შარადის შეფასებისას მხედველობაში მიიღება: პორტფელის ისტორიული შარადი, მიმდინარე ეკონომიკური პირობები, დროის სხვაობა შარადის წარმოშობასა და მის იდენტიფიცირებას შორის, ინდივიდუალური გაუფასურების რემერვის და გაუფასურების შემდგომი ამოღების გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს აღნიშნულ პერიოდს, რომელშიც შესაძლოა ვრთი წელი შეადგინოს. შემდეგ ხდება გაუფასურების რემერვის გადახედვა საკრედიტო საშახურის მიერ, ბანკის შოგად პოლიტიკისთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ფინანსური გარანტიებისა და აკრედიტივების შეფასება და რემერვის შექმნა ხდება სესხების ანალოგიურად.

ბანკის ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თავმოყრილია საქართველოს გერიტორიაში.

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

	2010				2009			
	საქართველო	OECD ქვეყნები	დბი და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ	საქართველო	OECD ქვეყნები	დბი და სხვა უცხოური ქვეყნები	სულ
აქტივები:								
ფული და ფულადი ექვივალენტები	10,004	-	2,839	12,843	13,607	-	3,030	16,637
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8,213	-	-	8,213	2,579	-	-	2,579
კლიენტებზე გაცემული სესხები	46,221	-	-	46,221	82,427	-	-	82,427
საინვესტიციო ფინანსი ქაღალდები:								
- გაბაიოდ აღსებული	40	-	-	40	40	-	-	40
- დაფარვის ვადაშდე ფლობილი	4,371	-	-	4,371	-	-	-	-
სხვა აქტივები	124	-	-	124	325	-	214	539
	70,973	-	2,839	73,812	98,978	-	3,244	102,222
ვალდებულებები:								
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	906	-	-	906	6	-	-	6
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	19,947	-	-	19,947	58,321	-	-	58,321
აქტიონერებისგან მიღებული სესხები	-	-	48,038	48,038	-	-	41,530	41,530
სხვა ვალდებულებები	627	-	-	627	442	-	-	442
სუბორდინირებული სესხი	-	-	2,683	2,683	-	-	2,551	2,551
	21,480	-	50,721	72,201	58,769	-	44,081	102,850
ნარჩენი საბალანსო ღირებულება	49,493	-	(47,882)	1,611	40,209	-	(40,837)	(628)

ლიკვიდობის რისკი და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდობის რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ბანკი ვერ დაფარავს მის ფინანსურ ვალდებულებებს ვალის დადგომისას, ხვეულებრივ თუ რთულ ვითარებაში. აღნიშნული რისკის შემცირების მიზნით, ხელშეწყობილია მის მართვად დეპოზიტებთან ერთად გააჩნია სხვადასხვა დაფინანსების წყარო. ბანკი ახდენს აქტივების ლიკვიდაციასთან მიაბრუნებაში მართვას და სამომავლო ფულადი ნაკადების და ლიკვიდობის ყოველდღიურ მონიტორინგს. აღნიშნული მოიცავს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების შეფასებას და იმგვარი უზრუნველყოფის არსებობას, რომლის გამოყენებაც, საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება დამატებითი დაფინანსებისათვის.

ბანკი ფლობს ბაზარზე ფართოდ კოტირებული სხვადასხვა აქტივების პორტფელს, რომელიც ლიკვიდაციად მარტივად არის შესაძლებელი ფულადი ნაკადების მიზნებისათვის გაუთვალისწინებელ შემთხვევაში. ლიკვიდობის მიზნებისთვის, ბანკს შეუძლია კრედიტის გამოყენება დამატებით, ბანკი ფლობს იმგვარ დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობა დამოკიდებულია მოზიდულ სახსრებზე.

ბანკის მიერ ლიკვიდობის დონის შეფასება და მართვა ხდება ცალკე აღებული სებ-ის მიერ დაწესებული ლიკვიდობის კოეფიციენტის საფუძველზე. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული კოეფიციენტი შემდეგია:

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

“ლიკვიდობის საშუალო კოეფიციენტი” (ლიკვიდური აქტივების/ვალდებულებები)>20% (2008 – 20%)	2010, %	2009, %
	64.11	22.54

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი ნარჩენი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ქვემოთ მოყვანილია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვალიანობის პარამეტრები 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკონტრაქტო არაღისკონტირებული დაფარების ვალდებულებებზე დაყრდნობით, დაფარებისათვის, რომლებიც ექვემდებარება შეფუთვას, შოიანობა, რომ შეფუთვას შეიძლება მოხდა თუმცა, ბანკი ულის, რომ შეინაბრეთა უმეტესი ნაწილი არ მოითხოვს დაფარვის ყველაზე ადრეული შესაძლო თარიღით და ცხრილი არ ასახავს მოხალონელ ფულად ნაკლებს, როგორც ეს ნაჩვენებია ბანკის დეპოზიტის მომსახურების ისტორიაში.

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი ნარჩენი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე		5 წელზე		
2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ნაკლები	3-12 თვე	1-5 წელი	მეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	906	-	-	-	906
ვალდებულებები შეინაბრეთა წინაშე	14,790	2,534	2,988	743	21,055
აქციონერებისგან მიღებული სესხები	-	-	61,283	4,299	65,582
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	3,210	3,210
არაღისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	15,696	2,534	64,271	8,252	90,753

ფინანსური ვალდებულებები	3 თვეზე		5 წელზე		
2009 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	ნაკლები	3-12 თვე	1-5 წელი	მეტი	სულ
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	6	-	-	-	6
ვალდებულებები შეინაბრეთა წინაშე	50,331	7,968	767	756	59,722
აქციონერებისგან მიღებული სესხები	21,389	18,451	5,524	-	45,344
სუბორდინირებული სესხი	-	-	3,290	-	3,290
არაღისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	71,706	26,319	9,581	756	108,362

წინამდებარე ცხრილში მოყვანილია ბანკის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადები.

	3 თვეზე		5 წელზე		
	ნაკლები	3-12 თვე	1-5 წელი	მეტი	სულ
2010	1,329	674	375	246	2,624
2009	3,188	1,809	4,450	10,278	19,725

ბანკი არ ულის, რომ ყველა პირობითი ვალდებულება იქნება დაფარული ვადის ამოწურვამდე.

ვალიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას, ისტორიულად, მათი ლიკვიდაცია უფრო გრძელვადიან პერიოდში მოხდა, ვიდრე ეს ნაჩვენებია ცხრილებში შემოთ. აღნიშნული ნაშთები ჩართულია 3 თვეზე ნაკლები ვადის მქონე ვალდებულებებში.

შეინაბრეთა წინაშე ვალდებულებებში ჩართულია ფიზიკური პირების ვალიანი დეპოზიტები. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკმა ამგვარი დეპოზიტი უნდა დაფაროს დეპოზიტორის მოთხოვნისას.

(ათას ლარში)

26. რისკების მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების ან საშომავლო ფულადი ნაკადების ცვლილების შედეგად, რაც გამოწვეულია საპროცენტო განაკვეთების, სავალუტო კურსის და კაპიტალის ფასობა რყევით, მოსალოდნელი საბაზრო რისკის მართვა ხდება პოტენციური ზარალის განსაზღვრით და ლიმიტების სისტემის გამოყენებით.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების შერყეობის რისკი, სავალუტო გაყვლითი კურსის ცვლილებების გამო. მმართველმა საბჭომ დააწესა ლიმიტები განთავსებულ სახსრებზე ვალუტების მსხველვით, სვბ-ის ინსტრუქციებზე დაყრდნობით, ხოლო აღნიშნულის მონიგორინგა ყოველდღიურად ხორციელდება.

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის არასავაჭრო ფულადი აქტივები და ვალდებულებები და დაგეგმილი ფულადი ნაკადები ბანკის ძირითად ვალუტებში, 2010 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილში გაანგარიშებულია ვალუტების გონივრული შესაძლო დინამიკის ეფექტი ლართან მიმართებაში, მაშინ როდესაც მოგება-ზარალის ანგარიშგების ყველა სხვა კომპონენტი უცვლელი რჩება (ვალუტისადმი მგრძობიარე არასავაჭრო ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების გამო). ეფექტი კაპიტალზე არ განსხვავდება ეფექტისაგან მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე უარყოფითი თანხები ცხრილში ასახავს პოტენციურ წმინდა კლებას კაპიტალსა თუ მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, მაშინ როდესაც დადებითი თანხები ასახავს პოტენციურ წმინდა მატებას.

ვალუტა	ვალუტის	ეფექტი	ვალუტის	ეფექტი
	კურსის	შემოსავალზე	კურსის	შემოსავალზე
	ცვლილება	დაბეჭერაზე	ცვლილება	დაბეჭერაზე
	%	2010	%	2009
აშშ დოლარი	7.15%	(523)	16.20%	(928)
ევრო	15.36%	(13)	13.20%	(97)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკიდან წარმოშობილი ზარალი გამომდინარეობს სისტემების მწყობრიდან გამოსვლიდან, მექანიკური შეცდომებიდან, თაღლითობიდან თუ სხვა გარემე ფაქტორებიდან. სათანადო კონტროლის არარსებობის შემთხვევაში, საოპერაციო რისკმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს რეპუტაციაზე, გამოიწვიოს იურიდიული ხარჯები ან ფინანსური ზარალი. ბანკის მიერ ყველა საოპერაციო რისკის აღმოფხვრა არ იქნება შესაძლებელი, თუმცა ეფექტური იქნება, თუ ბანკი ზართავს რისკებს კონტროლის სისტემისა და პოტენციური რისკების მონიგორინგისა და რეაგირების მეშვეობით. კონტროლის სისტემა შიდა აუდიტის გამოყენებასთან ერთად უნდა მოიცავდეს მოვალეობათა სათანადოდ განაწილებას, ხელმისაწვდომობის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომელთა სწავლებისა და შეფასების პროცესებს.

(ათას ლარში)

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარმოდგენისთვის ბანკი იყენებს ქვემოთ წარმოდგენილ იერარქიას შეფასების მეთოდით:

- დონე 1: კოტირებული (ბრაკორექტირებული) ფასები აქტიურ ბაზრებზე იდენტური აქტივებისა და ვალებულებებისთვის
- დონე 2: მეთოდები, რომლითაც შესაძლებელია ყველამ იმ ინფორმაციაზე დაკვირვება, რომელიც პირდაპირ თუ არაპირდაპირ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგისტრირებულ სამართლიან ღირებულებაზე
- დონე 3: მეთოდები, რომელიც იყენებს ინფორმაციას, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს რეგისტრირებულ სამართლიან ღირებულებაზე, რომელიც არ ემყარება დაკვირვებას დაქვემდებარებულ საბაზრო მონაცემებს.

ქვემოთ წარმოდგენილი ცხრილი გვიჩვენებს სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით რეგისტრირებული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზს.

2010 წლის 31 დეკემბერი**ფინანსური აქტივები**

გასაყიდად არსებული საინვესტიციო
ფასიანი ქაღალდები

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
	-	-	40	40
	-	-	40	40

2009 წლის 31 დეკემბერი**ფინანსური აქტივები**

გასაყიდად არსებული საინვესტიციო
ფასიანი ქაღალდები

სხვა აქტივები - წარმოებული

ფინანსური ინსტრუმენტები

	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
	-	-	40	40
	-	214	-	214
	-	214	40	254

(ათას ლარში)

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

არა სამართლიანი ღირებულებით გაღატანული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება

წინააღმდეგე ცხრილში მოცემულია ბანკის ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური ინსტრუმენტების შედარებითი ანაღში საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების მსხველი. ცხრილი არ ასახავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებას.

	საბალანსო ღირებულება 2010	სამართ- ლიანი ღირებუ- ლება 2010	უღირებელი მოგება/ (ზარალი) 2109	საბალანსო ღირებულება 2009	სამართ- ლიანი ღირებუ- ლება 2009	უღირებ- ელი მოგება/ (ზარალი) 2009
ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულადი ექვივალენტები	12,843	12,843	-	16,637	16,637	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ კლიენტებზე გაყვნილი სესხები	8,213	8,213	-	2,579	2,579	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები: - დაფარვის ვეაბმდე ფლობილი	48,221	48,221	-	82,427	82,427	-
	4,371	4,371	-	-	-	-
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	906	906	-	6	6	-
ვალდებულებები შეანაბრეთა წინაშე	19,947	19,947	-	58,321	58,321	-
აქციონერებისგან მიღებული სესხები	48,038	47,811	(227)	41,530	40,807	(923)
სუბორდინირებული სესხი არარეალიზებული სამართლიანი ღირებულების მთლიანი უღირებელი ცვლილება	2,683	2,158	(525)	2,551	2,011	(540)
			(752)			(1,463)

ქვემოთ აღწერილია იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული მეთოდოლოგია და დამყებები, რომლებიც ფინანსურ ანგარიშგებაში არ არის აღწერილი სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები, რომელიც სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

ლიკვიდური ან მოკლევადიანი (სამ თვეზე ნაკლები) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისათვის მიიხსნება, რომ მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება სამართლიანი ღირებულებას. აღნიშნული დამყება ასევე ძალაშია მოთხოვნამდე დაბოიგებისათვის, შეუნახველი ანგარიშებისათვის კონკრეტული რაღის გარეშე და ცვლადი განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტებისათვის.

(ათას ლარში)

27. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები

ამორტიზებული ღირებულებით ასახული, ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველი აღიარებისას ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შედარებით შაო მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებთან. ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთის მქონე დუომიტიკის საეარადო სამართლიანი ღირებულება ეფუძნება დისკონტირებულ ფულად ნაკადებს, აქტიური ფულადი ბაზრის საპროცენტო განაკვეთების გამოყენებით სესხებისათვის, რომელთაც გააჩნიათ ანალოგიური საკრედიტო რისკები და ვადა ბირჟაზე კოტირებული გამოშვებული სასესხო ფასიანი ქაღალდებისათვის. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშება ხდება კოტირებული საბაზრო ფასიდან. იმ გამოშვებული თამისუქებისათვის, რომელთათვისაც არ არსებობს კოტირებული საბაზრო ფასი, გამოიყენება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდი, მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთის წრფივზე დაყრდნობით, რომელიც მიესადაგება ნარჩუნ ვადას.

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვალიანობის ანალიზი

წინამდებარე ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისა და მისხდით, თუ როდის არის მოსალოდნელი შაოი აშოლება ან დაფარვა ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარუების ვალდებულებებისათვის, იხილეთ შენიშვნა 25 - „რისკების მართვა“.

	2010			2009		
	<i>ერთი წლის მანძილზე</i>	<i>ერთ წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>	<i>ერთი წლის მანძილზე</i>	<i>ერთ წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
წული და ფულადი ექვივალენტები	12,843	-	12,843	16,637	-	16,637
მოიხიოცები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	8,213	-	8,213	2,579	-	2,579
კლიენტებზე გაყვნილი სესხები	11,179	37,042	48,221	31,018	51,409	82,427
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები						
- გასაყვნიად არსებული	40	-	40	40	-	40
- დაფარვის ვადამდე ფლობილი	4,070	301	4,371	-	-	-
სულ	36,345	37,343	73,688	50,274	51,409	101,683
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	906	-	906	6	-	6
ვალდებულებები მეგაბრეთა მიმართ	17,116	2,831	19,947	56,797	1,524	58,321
აქციონერებისგან მიღებული სესხები	-	48,038	48,038	37,827	3,703	41,530
სუბორდინირებული სესხები	-	2,683	2,683	-	2,551	2,551
სულ	18,022	53,552	71,574	94,630	7,778	102,408
წმინდა	18,323	(16,209)	2,114	(44,356)	43,631	(725)

(ათას ლარში)

28. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი (გაგრძელება)

ბანკის მიერ ვალდებულებების ვადის დადგომისას დაფარვის უნარი დამოკიდებულია აქტივების ექვივალენტური ოდენობის რეალიზაციის შესაძლებლობაზე. გრძელვადიანი სესხები, როგორც წესი არ გაიყვანა საქართველოში, საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების მიერ გაწერილი პროგრამების გარდა ვადიანობის ანალიზი არ ახსიატს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. შაითი დიკვიდაცია ისტორიულად უფრო გრძელვადიან პერიოდში მოხდა, ვიდრე ეს ნახვენება ცხრილში შემოთ. აღნიშნული ნაშთები ჩართულია მოთხოვნაზე ვალდებულებებში შემოთ.

29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასი 24-ის "დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები" შესაბამისად, მხარეები დაკავშირებულად მოიხარებიან, თუ ერთ მხარეს შესწევს უნარი გააკონტროლოს მეორე მხარე ან გავლენა იქონიოს მეორე მხარეზე ფინანსური თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებასთან მიმართებაში. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობის განსაზღვრისას, ყურადღება ექცევა არა მხოლოდ იურადიულ ფორმას, არამედ ურთიერთობის შინაარსსაც.

დაკავშირებული მხარეები შესაძლოა აწარმოებდნენ ოპერაციებს, რომლებსაც მხარეები ჩვეულებრივ არ აწარმოებენ და შაით შორის ოპერაციების პირობები და თანხები შესაძლოა განსხვავდებოდეს ჩვეულებრივ მხარეებს შორის არსებული ოპერაციებისგან.

დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციების დინამიკა, წლის ბოლოს დასაფარი ნაშთები და წლის შესოსავალი და ხარჯი შემდეგია:

	2010		2009	
	აქტივ- სერები	იმვე რტუში შემაალი საწარმოები	აქტიონრები	იმვე რტუში შემაალი საწარმოები
ნოსტრო ანგარიშები - 31 დეკემბერი	2,537	-	180	-
საპროცენტო შემოსავალი ნოსტრო ანგარიშებზე	2	-	-	-
მოთხოვნები	-	-	-	-
დეპოზიტები - 1 იანვარი	-	-	-	-
წლის განმავლობაში მიღებული დეპოზიტები	-	1,357	-	22
წლის განმავლობაში დაფარული დეპოზიტები	-	(1,346)	-	(22)
დეპოზიტები - 31 დეკემბერი	-	11	-	-
მიმდინარე ანგარიშები - 31 დეკემბერი	-	-	-	-
საპროცენტო ხარჯი დეპოზიტებზე	-	-	-	-
სასესხო ვალდებულებები - 1 იანვარი	41,530	-	43,226	-
წლის განმავლობაში მიღებული სესხები	8,508	-	-	-
წლის განმავლობაში დაფარული სესხები	-	-	(1,696)	-
სასესხო ვალდებულებები - 31 დეკემბერი	48,038	-	41,530	-
საპროცენტო ხარჯი სესხებზე	5,422	-	5,142	-
1 იანვრის მდგომარეობით დასაფარი სუბორდინირებული სესხი	2,551	-	2,501	-
წლის განმავლობაში მიღებული სუბორდინირებული სესხები	371	-	50	-
წლის განმავლობაში დაფარული სუბორდინირებული სესხები	(239)	-	-	-
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სუბორდინირებული სესხი	2,683	-	2,551	-
საპროცენტო ხარჯი სუბორდინირებულ სესხებზე	24	-	228	-

(ათას ლარში)

29. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

შედა რგოლის ხელმძღვანელ პერსონალზე გაკეპული სესხები და დაკავშირებული შემოსავალი შედგება:

	2010	2009
1 იანვრის მდგომარეობით დასაფარი სესხები	464	282
წლის განმავლობაში გაკეპული სესხები	208	386
სესხის დაფარვები წლის განმავლობაში	(370)	(204)
31 დეკემბრის მდგომარეობით დასაფარი სესხები, წმინდა	302	464
საპროცენტო შემოსავალი სესხებზე	52	40

შედა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია შედგებოდა:

	2010	2009
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი ხარჯვები	595	589
შედა რგოლის ხელმძღვანელი პერსონალის კომპენსაცია სულ	595	589

30. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგრებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტებით. ბანკის კაპიტალის მართვის ძირითადი მიზანია, კაპიტალის ადეკვატურობის გარე მოთხოვნებთან ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა და მაღალი საკრედიტო რეიტინგისა და ჯანსაღი კაპიტალის განაკვეთების შენარჩუნება, რაც უზრუნველყოფს ბიზნესისა და აქციონერთა წარმატებას.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური პირობებისა და მისი საქმიანობის რისკ ფაქტორების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების, ან კორექტირების მიზნით, ბანკმა შესაძლოა შეეცალოს აქციონერებისათვის გადახდილი დივიდენდების მოცულობა, უკან დაუბრუნოს კაპიტალი აქციონერებს ან გამარდოს კაპიტალი აქციების გამოშვების გზით. წინა წლებში ბანკის მიზნები, სტრატეგია და პროცედურები არ შეეცვლილა.

სუბ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნით, ბანკი ვალდებულია შეინარჩუნოს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური განაკვეთი, რისკით შეწონილი აქტივების 12%-ის ოდენობით (2009 - 12%). 2010 და 2009 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი შექცევია:

	2010	2009
ძირითადი კაპიტალი	31,896	34,802
დამატებითი კაპიტალი	(5,128)	(2,293)
სულ საზედამბებელი კაპიტალი	26,868	32,509
რისკით შეწონილი აქტივები	112,800	144,256
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	23.82%	22.54%

საზედამბებელი კაპიტალი შედგება პირველადი კაპიტალისგან, რომელიც მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას, მიმდინარე წლის შემოსულობის ჩათვლით. ფახს-ს შესაბამისმა შედეგებმა და რეზერვებმა განიცადა გარკვეული კორექტირება, როგორც ეს ვაწერილია სუბ-ის მიერ, საზედამბებელი კაპიტალის კიდევ ერთი კომპონენტია დამატებითი კაპიტალი, რომელიც მოიცავს სუბორდინირებულ სესხსა და გადაფასების რეზერვს.